

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021

Sešit F

Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu

Obsah

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR	1
1 Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů	1
2 Státní fond životního prostředí České republiky	1
3 Státní zemědělský intervenční fond	3
4 Státní fond dopravní infrastruktury	5
5 Státní fond podpory investic	6
6 Státní fond kinematografie	8
7 Státní fond kultury České republiky	10
8 Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů	11
II. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2021	12
1 Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2021	12
2 Příjmy a výdaje krajů	17
3 Příjmy a výdaje obcí a DSO	22
3.1 Hospodaření hlavního města Prahy	28
3.2 Příspěvkové organizace zřizované obcemi (vč. hl. m. Prahy)	32
4 Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti	33
5 Zadluženost	34
III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven	37
IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu	41

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (tis. Kč)	1
Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)	3
Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu v (tis. Kč)	5
Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)	6
Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu podpory investic (tis. Kč)	8
Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)	9
Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)	10
Tabulka č. 8: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých územními rozpočty ze státního rozpočtu, z rozpočtu státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (mil. Kč)	15
Tabulka č. 9: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu, z rozpočtů státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (mil. Kč)	20
Tabulka č. 10: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu, z rozpočtů státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (mld. Kč)	25
Tabulka č. 11: Stav na bankovních účtech a stav dluhu územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	34
Tabulka č. 12: Stav na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 dle úrovní (mld. Kč)	34
Tabulka č. 13: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	36
Tabulka č. 14: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (v mld. Kč)	36
Tabulka č. 15: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)	36
Tabulka č. 16: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2020-2022 (tis. Kč)	38
Tabulka č. 17: Vliv přerozdělování (tis. Kč)	38
Tabulka č. 18: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (tis. Kč)	40
Tabulka č. 19: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu*) (tis. Kč)	41
Tabulka č. 20: Zůstatek fondu privatizace	42

Seznam grafů

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	13
Graf č. 2: Struktura příjmů územních rozpočtů v letech 2013 - 2021 (mld. Kč)	13
Graf č. 3: Struktura daňových příjmů územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	14
Graf č. 4: Struktura výdajů územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	16
Graf č. 5: Struktura běžných výdajů územních rozpočtů v roce 2021 (mld. Kč)	16
Graf č. 6: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	17
Graf č. 7: Nejvýznamnější odvětvové výdaje územních rozpočtů v roce 2021 (mld. Kč)	17
Graf č. 8: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	18
Graf č. 9: Struktura příjmů krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	18
Graf č. 10: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	19
Graf č. 11: Struktura výdajů krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	20
Graf č. 12: Struktura běžných výdajů krajů v roce 2021 (mld. Kč)	21
Graf č. 13: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery kraji v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	21
Graf č. 14: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	22
Graf č. 15: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2021 (mld. Kč)	22
Graf č. 16: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	23
Graf č. 17: Struktura příjmů obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	23
Graf č. 18: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	24
Graf č. 19: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a daně z hazardních her v roce 2021 (tis. Kč)	24
Graf č. 20: Struktura výdajů obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	26
Graf č. 21: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	26
Graf č. 22: Struktura běžných výdajů obcí v roce 2021 (mld. Kč)	27
Graf č. 23: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	27
Graf č. 24: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2021 (mld. Kč)	28
Graf č. 25: Příjmy, výdaje a saldo hospodaření hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)	28
Graf č. 26: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	29
Graf č. 27: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	29
Graf č. 28: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2021 – 2021 (mld. Kč)	30
Graf č. 29: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	30
Graf č. 30: Struktura běžných výdajů hl. m. Prahy v roce 2021 (mld. Kč)	31
Graf č. 31: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)	31
Graf č. 32: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2021 (mld. Kč)	32
Graf č. 33: Oblasti působnosti příspěvkových organizací zřízených obcemi v roce 2021	32
Graf č. 34: Příjmy, výdaje a saldo RRRS v letech 2013 – 2021 (mil. Kč)	33
Graf č. 35: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem v letech 2013 - 2021 (mld. Kč)	35
Graf č. 36: Dluh obcí a krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)	37

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR

1 Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Hospodaření státních fondů za rok 2021 skončilo kreditním saldem v úhrnné výši cca 7,7 mld. Kč. Propad skutečných příjmů oproti rozpočtovaným hodnotám je důsledkem nižšího čerpání dotací z prostředků státního rozpočtu. Tyto dotace, určené pro krytí části výdajů jednotlivých státních fondů, byly čerpány v úhrnném rozsahu cca 146,5 mld. Kč, což představovalo 89,5 % z celkové rozpočtované částky 163,7 mld. Kč. Naopak se podařilo překročit rozpočtované nedaňové příjmy, a to o 10,2 %. Rozpočet daňových příjmů byl splněn na 97,1 %. Současně většina státních fondů (s výjimkou Státního fondu kultury a Státního fondu kinematografie), v úhrnu poměrně výrazně, a to o 36,0 mld. Kč, redukovala výši skutečných výdajů oproti částkám rozpočtovaným na rok 2021. Nedočerpání rozpočtovaných výdajů se týkalo jak kategorie kapitálových výdajů, kde celková úspora vůči upravenému rozpočtu činila 21,2 mld. Kč (tj. 18,3 %), tak i běžných výdajů s celkovou úsporou 14,8 mld. Kč (tj. 14,3 %). Celkovou výši dosaženého výsledného přebytku hospodaření státních fondů ovlivnilo zejména kladné saldo příjmů a výdajů Státního fondu životního prostředí (5,7 mld. Kč), Státního fondu dopravní infrastruktury (4,2 mld. Kč) a v menší míře pak Státního fondu kultury (15,3 mil. Kč) a Státního fondu kinematografie (294,2 mil. Kč). Záporným výsledkem skončilo naopak hospodaření Státního fondu podpory investic (0,7 mld. Kč) a Státního zemědělského intervenčního fondu (1,8 mld. Kč). Obecně lze konstatovat, že na hospodaření státních fondů se i v roce 2021 významnou měrou podílely mimořádné dopady pandemie SARS COV-19.

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fondy celkem		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	20 767 300	20 174 202	97,1
Nedaňové příjmy	22 202 749	24 459 169	110,2
Kapitálové příjmy	0	1 437	.
Přijaté transfery	163 692 203	146 466 059	89,5
z toho: ze státního rozpočtu	163 406 932	138 305 578	84,6
ze státních fondů	37 985	21 053	55,4
ostatní	247 286	8 139 428	3 291,5
PŘÍJMY CELKEM	206 662 252	191 100 866	92,5
VÝDAJE			
Běžné výdaje	103 492 831	88 720 770	85,7
Kapitálové výdaje	115 941 525	94 696 766	81,7
VÝDAJE CELKEM	219 434 356	183 417 536	83,6
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-12 772 104	7 683 330	.
FINANCOVÁNÍ	12 772 103	-7 683 330	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	12 772 103	-7 683 330	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: MF

2 Státní fond životního prostředí České republiky

Státní fond životního prostředí České republiky (dále SFŽP) je významnou institucí zajišťující finanční zdroje na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí, stojící mimo státní rozpočet. SFŽP i v roce 2021 vykonával činnosti zprostředkujícího subjektu Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 (dále OPŽP 2014+). Na podporu financování OPŽP 2014+ navíc poskytuje SFŽP zvýhodněné zápůjčky (dále jen „půjčky“), v roce 2021 byly proplaceny půjčky ve výši 438,5 mil. Kč. V rámci programu Nová zelená úsporám (dále jen „NZÚ“) administroval SFŽP ve sledovaném období celkem 13 440 žádostí s vyplacenou podporou v objemu 2 768 mil. Kč. Rovněž je zprostředkovatelem programu Životní prostředí, ekosystémy a změny klimatu, financovaného z Finančního mechanismu Norska 2014–2021 (tzv. Norské fondy dále jen „NF“). V roce 2021

byly vyhlášeny dvě výzvy s celkovou alokací 243,9 mil. Kč a proplaceno bylo 77,9 mil. Kč. Dále v roce 2021 probíhala příprava implementace Fondu spravedlivé transformace („FST“), v rámci kterého SFŽP bude zajišťovat administraci Operačního programu Spravedlivá transformace („OPST“). V listopadu byla vyhlášena výzva na předprojektovou přípravu strategických projektů v rámci tohoto nástroje, s celkovou alokací 170 mil. Kč.

Celkový finanční objem výdajů, jejichž vyplacení v roce 2021 SFŽP zajistil, dosáhl výše 17 020,5 mil. Kč, z toho výdaje na dotace financované z rozpočtu SFŽP byly ve výši 3 740,1 mil. Kč, půjčky 479,6 mil. Kč, celkem 4 219,7 mil. Kč. Výdaje ve výši 12 800,8 mil. Kč nejsou součástí Závěrečného účtu SFŽP a jsou vykázány ve výdajích SR, kapitola 315 – MŽP.

Rozpočet příjmů SFŽP, stanovený v roce 2021 na 3 580,0 mil. Kč, byl splněn na 294,9 %, skutečné příjmy přitom činily 10 556,4 mil. Kč. Vyšší příjem zajistily zejména nově vzniklé příjmy z Modernizačního fondu a zvýšené příjmy z poplatků za uložení odpadů. Předpokládané výdaje pro rok 2021 ve výši 5 652 mil. Kč byly dodrženy a výdajový limit byl naplněn z 85,10 %, celkové výdaje SFŽP v roce 2021 činily 4 809,7 mil. Kč.

Nejvyššího podílu ve skladbě finančních výdajů na podporu smluvních akcí dosáhly v roce 2021 dotace a půjčky do ochrany životního prostředí v oblasti ochrany vod, a to v celkové hodnotě 3 049,2 mil. Kč.

Z celkových realizovaných výdajů SFŽP v rozsahu cca 4,8 mld. Kč, tvořily významnou část výdaje na smluvní akce, které dosáhly výše 4,2 mld. Kč, (tj. 87,7 % z celkových výdajů). Výdaje na smluvní akce poskytnuté formou transferů – dotací byly ve výši 3 740,1 mil. Kč. Výdaje na smluvní akce poskytnuté návratnou formou podpory – půjčkou dosáhly výše 479,6 mil. Kč.

Nenaplnění výdajového limitu v plné výši bylo způsobeno několika hlavními faktory, které nešlo při sestavování rozpočtu v červenci roku 2020 predikovat do čerpání roku 2021. Jednalo se zejména o nedočerpání předpokládaných výdajů NPŽP způsobených především posunem administrativních i realizačních lhůt skupiny projektů z důvodu pokračující pandemie Covid-19 a hlavně výrazným růstem cen stavebních prací. U výzvy č. 4/2019 (vodohospodářské projekty) byl termín realizace posunut do roku 2022 u 28 projektů v celkové výši dotace 1 539 mil. Kč. Dále v 16 případech žadatelé odstoupili od připravených projektů a administrace byla ukončena bez čerpání podpory v celkové předpokládané výši 169,5 mil. Kč.

Národní program Životní prostředí (dále jen „NPŽP“), který je určen zejména pro města a obce, podporuje projekty na ochranu a zlepšování životního prostředí v České republice z národních zdrojů.

NPŽP je financovaný z prostředků SFŽP a doplňuje jiné dotační programy, především Operační program Životní prostředí. V roce 2021 byl rozšířen o aktivity financované z dotace poskytnuté SFŽP z Národního plánu obnovy a z prostředků Modernizačního Fondu budou hrazeny specifické oblasti podpory po svém vyčerpání v NPŽP. V roce 2021 poskytli SFŽP v rámci podporovaných aktiv NPŽP podporu ve výši 3 501,0 mil. Kč.

V OPŽP 2014+ byly v roce 2021 vyhlášeny celkem čtyři výzvy k podávání žádostí o poskytnutí podpory. Ke konci roku 2021 bylo schváleno 10 980 žádostí za 85,2 mld. Kč s příspěvkem EU.

V roce 2021 probíhaly přípravné práce OPŽP 2021+. Jednalo se primárně o spolupráci s Řídicím orgánem na tvorbě Programového dokumentu, tvorbu Pravidel pro žadatele a příjemce, nastavování pravidel zjednodušených metod vykazování pro jednotlivé oblasti, jednání Tematických pracovních skupin a jednání s Ministerstvem pro místní rozvoj k nastavení MS21+ včetně testování jednotlivých prototypů apod. Alokace OPŽP 2021+ má být cca 61,2 mld. Kč. V roce 2022 se předpokládá vyhlášení 20 výzev s alokací přibližně 30 mld. Kč a předpokládá se vydání prvních stovek právních aktů, na základě kterých bude odhadem vyplacena částka podpory EU v řádu jednotek mld. Kč.

Program Nová zelená úsporám (dále jen „NZÚ“), který navazuje na programy Zelená úsporám (dále jen „ZÚ“) a NZÚ 2013, je programem MŽP administrovaným SFŽP. NZÚ byla zaměřena na úspory energie a využití obnovitelných zdrojů energie v rodinných a bytových domech a budov veřejného sektoru při jejich výstavbě. Výdaje na NZÚ, tedy dotační prostředky a náklady na administraci, jsou hrazeny z prostředků SR, kapitoly 315 – MŽP. V rámci provozních výdajů SFŽP předfinancovává následně refundované výdaje na administraci. Na podzim roku 2021 byl ukončen příjem žádostí programu NZÚ. V návaznosti na toto ukončení došlo 12. 10. 2021 ke spuštění nástupnického programu NZÚ 2030.

Modernizační fond je investičním nástrojem Evropské investiční banky („EIB“) a Evropské komise („EK“) a má za cíl v deseti členských státech EU přispět na podporu investic do modernizace energetiky a zlepšování energetické účinnosti v období 2021–2030. Modernizační fond je financován z dražeb emisních povolenek v EU, kdy z hlediska množství povolenek, od kterých se odvíjí celková alokace, má Česká republika po Rumunsku druhou nejvyšší alokaci. Prostředky z Modernizačního fondu, které spravuje EIB, jsou na základě zákona č. 1/2020 Sb., o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, příjmem SFŽP. Z hlediska čerpání prostředků z Modernizačního fondu, bylo na základě množství vydražených emisních povolenek v roce 2021 pro Českou republiku k dispozici přibližně 620 mil. eur, přičemž Česká republika obhájila investice v celkové výši 1 627 mil. eur (cca 41,5 mld. Kč) a v roce 2021 čerpala 320 mil. eur (8 086,3 mil. Kč) a stala se tak nejúspěšnější přijímací zemí v čerpání prostředků z Modernizačního fondu.

K 31. 12. 2021 vykázal SFŽP zůstatek peněžních prostředků na bankovních účtech (vč. FKSP) ve výši 12 201,8 mil. Kč., z toho je 8 001,5 mil. Kč je zůstatek příjmů vázaných k Modernizačnímu fondu.

Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond životního prostředí České republiky		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	1 067 300	1 679 333	157,3
Nedaňové příjmy	210 700	284 265	134,9
Kapitálové příjmy	0	54	.
Přijaté transfery	2 302 000	8 592 790	373,3
v tom: ze státního rozpočtu	2 090 000	496 132	23,7
ze státních fondů	0	0	.
ostatní	212 000	8 096 658	3 819,2
PŘÍJMY CELKEM	3 580 000	10 556 442	294,9
VÝDAJE			
Běžné výdaje	946 744	1 224 313	129,3
Kapitálové výdaje	4 705 256	3 585 389	76,2
VÝDAJE CELKEM	5 652 000	4 809 702	85,1
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-2 072 000	5 746 739	.
FINANCOVÁNÍ	2 072 000	-5 746 740	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	2 072 000	-5 746 740	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFŽP

3 Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) svojí činností přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky. Hlavním úkolem SZIF jako platební agentury je zprostředkování finanční podpory zemědělství z evropských a národních zdrojů.

Schválený rozpočet SZIF zaznamenal během roku 2021 několik změn formou rozpočtových opatření. Vesměs se jednalo o navýšení

I. změna oproti rozpočtu SZIF na rok 2021 schválenému Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR představovala celkové zvýšení zdrojů a jejich užití na Společnou zemědělskou politiku o 15 036 406 tis. Kč, na zemědělské národní dotace o 3 433 631 tis. Kč a na marketingovou činnost o 93 567 tis. Kč. Současně se zvýšily zdroje a jejich užití na správní výdaje (včetně Technické pomoci a projektů TAIEX a Sen4CAP) o 203 595 tis. Kč. Uvedené zvýšení zdrojů a jejich užití nemělo dopad do státního rozpočtu.

Do II. změny rozpočtu bylo zapracováno navýšení zdrojů i jejich užití na Společnou zemědělskou politiku - Program rozvoje venkova o 3 500 000 tis. Kč a na zemědělské národní dotace o 1 200 000 tis. Kč. Dále došlo ke snížení správních výdajů o 123 600 tis. Kč. Ani tyto změny zdrojů a jejich užití neměly dopad do státního rozpočtu.

V rámci III. změny rozpočtu byly navýšeny zdroje a jejich užití u zemědělských národních dotací celkem o 637 000 tis. Kč. Uvedené změny zdrojů včetně jejich užití neměly dopad do státního rozpočtu.

Do IV. změny rozpočtu bylo zapracováno navýšení zdrojů a jejich užití u Společné zemědělské politiky o 494 200 tis. Kč a snížení správních výdajů o 5 400 tis. Kč. Uvedené změny zdrojů a jejich užití nemělo dopad do státního rozpočtu.

V roce 2021 byla splacena zápůjčka Ministerstva financí na intervenční nákupy ve výši 21 000 tis. Kč.

Daňové příjmy nebyly pro rok 2021 rozpočtovány. Nedaňové příjmy v roce 2021 činily 85,9 mil. Kč, nad rámec rozpočtovaných příjmů byly inkasovány kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši cca 1,4 mil. Kč. Celkové výdaje SZIF ve výši 47,0 mld. Kč představovaly plnění upraveného rozpočtu na 72,5 %. Objemově nejvyšší výdaje SZIF při realizaci Společné zemědělské politiky vycházely z příslušných nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) a zahrnovaly zejména přímé platby. Tyto jsou zemědělcům poskytovány od vstupu ČR do Evropské unie v roce 2004. Poslední reforma z roku 2013 významně změnila strukturu přímých plateb. V případě ČR to znamenalo především přechod na vícesložkovou platbu. Přímé platby zaujímají největší podíl vyplácených finančních prostředků určených na dotace v zemědělství. Základní přímou platbou a současně nejrozšířenější zemědělskou dotací je jednotná platba na plochu (SAPS). Žadatelé v ČR využívají formulář Jednotná žádost, jehož prostřednictvím lze žádat o dotace současně na několik opatření v rámci přímých plateb a neprojektových opatření Programu rozvoje venkova.

Celkem bylo v roce 2021 v rámci přímých plateb a Přejížděných vnitrostátních podpor vyplaceno 23 194 636 tis. Kč, z toho 540 592 tis. Kč ze státního rozpočtu a 22 654 044 tis. Kč z rozpočtu EU.

V rámci společné organizace trhu bylo v roce 2021 vynaloženo 0,9 mld. Kč, z toho 0,5 mld. Kč ze státního rozpočtu a 0,4 mld. Kč z rozpočtu EU. Cílem programu je minimalizovat výkyvy v nabídce vybraných zemědělských komodit, v cenách placených zemědělcům a stabilizovat ceny pro konečného spotřebitele.

Dotace poskytnuté na Program rozvoje venkova včetně tzv. Horizontálního plánu rozvoje venkova dosáhly celkové výše cca 14,9 mld. Kč, z toho 9,5 mld. Kč z rozpočtu EU. Program je zaměřen zejména na inovace v zemědělství, posílení a zachování přírodních ekosystémů, podporu inovativních technologií a dobrých podmínek pro zemědělské a lesnické činnosti a účinného využívání přírodních a energetických zdrojů. Společná rybářská politika je realizována prostřednictvím Operačního programu Rybářství. V roce 2021 byla vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace ke 229 projektům v celkové výši 251,7 mil. Kč. Vzhledem k probíhající administraci jednotlivých výzev jsou postupně schvalovány další projekty.

Od roku 2020 zajišťuje SZIF na základě dohody s Ministerstvem zemědělství rovněž realizaci dotačních programů zemědělských národních dotací (dále jen „ZND“), jejichž hlavním cílem je podpora restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru. V roce 2020 bylo na ZND vyplaceno celkem 6 mld. Kč, z toho 3,3 mld. Kč v rámci ZND 2020 a 2,7 mld. Kč v rámci ZND 2021.

Na marketingovou podporu značek kvalitních potravin bylo v roce 2021 uvolněno celkem 256 mil. Kč.

Na správní výdaje byly v roce 2021 vynaloženy finanční prostředky v úhrnné výši 1,8 mld. Kč, z toho největší část představovaly neinvestiční výdaje, které činily 1,6 mld. Kč.

Na neinvestiční správní výdaje v personální oblasti bylo v roce 2021 vyplaceno celkem 1 028,3 mil. Kč.

Běžné výdaje fondu, uskutečněné v roce 2021 ve výši 41,5 mld. Kč (tj. na 74,8 %) a současně kapitálové výdaje realizované ve výši 5,5 mld. Kč (tj. na 58,6 %), znamenaly celkovou úsporu čerpání výdajů proti upravenému rozpočtu v rozsahu téměř 17,9 mld. Kč.

Na financování intervenčních nákupů v roce 2021 měl SZIF s Ministerstvem financí smluvně zajištěnou zápůjčku ve výši 226,8 mil. Kč, přičemž skutečné čerpání se týkalo pouze první tranše a činilo 21,0 mil. Kč. Celá čerpaná částka byla ještě v průběhu roku 2021 předčasně splacena z důvodu zlomu vývoje trendu na trhu s mlékem a opadnutí zájmu o intervenční nákupy sušeného odstředěného mléka a intervenční skladování obilovin. SZIF uhradil v roce 2021 úroky ve výši 103 tis. Kč.

V návaznosti na výsledky hospodaření v roce 2021 došlo ke snížení peněžních prostředků na účtech SZIF o cca 1,8 mld. Kč, přičemž jejich zůstatek k 31. 12. 2021 činil 3 757 mil. Kč.

Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu v (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní zemědělský intervenční fond		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	0	0	.
Nedaňové příjmy	0	85 869	.
Kapitálové příjmy	0	1 383	.
Přijaté transfery	59 267 339	45 081 746	76,1
z toho: ze státního rozpočtu	59 229 068	45 060 628	76,1
ze státních fondů	37 985	21 053	55,4
ostatní	286	65	22,7
PŘÍJMY CELKEM	59 267 339	45 168 998	76,2
VÝDAJE			
Běžné výdaje	55 439 171	41 487 044	74,8
Kapitálové výdaje	9 426 551	5 523 031	58,6
VÝDAJE CELKEM	64 865 722	47 010 075	72,5
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-5 598 383	-1 841 077	
FINANCOVÁNÍ	5 598 383	1 841 077	
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	5 598 383	1 841 077	
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SZIF

4 Státní fond dopravní infrastruktury

Činnost Státního fondu dopravní infrastruktury (dále SFDI) je zaměřena na financování rozvoje, výstavby, údržby a modernizace dopravní infrastruktury s cílem zajistit efektivní a hospodárné čerpání finančních prostředků a zároveň vytvářet podmínky pro financování projektů spolufinancovaných z Evropských fondů. Schválený rozpočet SFDI byl v průběhu roku na straně příjmů upraven o nespotřebované prostředky dotací z minulých let (tzv. nároky), do rozpočtu byly dále zahrnuty přijaté vratky, sankční platby a příjmy z pronájmu. Příjmy z vybraných daní a z mýtného byly i nadále v roce 2021 ovlivněny propadem ekonomického výkonu, dopady opatření zaváděných k zastavení šíření nákazy nemoci COVID-19 a úlevami vyhlášenými vládou ke zmírnění dopadů výše uvedených opatření na daňové poplatníky.

Schálený rozpočet výdajů SFDI byl v průběhu roku 2021 upravován začleněním prostředků na úhradu výdajů neuskutečněných v minulých letech (nároky) a na úhradu aktuálně vzniklých potřeb.

Celkové skutečně realizované příjmy SFDI v roce 2020 dosáhly cca 132,0 mld. Kč, což představuje plnění na 95,2 % upraveného rozpočtu. Propad příjmů u silniční daně pod úroveň roku 2020 byl ovlivněný zejména vývojem daňových příjmů v souvislosti s omezováním ekonomické aktivity opatřeními vlády v průběhu roku 2020 a 2021. Proti roku 2020 bylo v porovnání s rozpočtem roku 2021 dosaženo plnění ve výši 94,8 %. Příjmy z dálničních kuponů byly rovněž ovlivněny opatřeními k zastavení šíření nákazy nemoci COVI-19, nicméně v druhé polovině roku 2021 došlo s určitým zpožděním v této oblasti k pozitivním efektům. Proti roku 2020 tak bylo s porovnání s rozpočtem roku 2021 dosaženo plnění ve výši 125,1 %. K navýšení příjmů ve sledovaném období došlo u příjmů z mýtného, kdy proti roku 2020 bylo v porovnání s rozpočtem roku 2021 dosaženo plnění ve výši 136,3 %. K navýšení došlo z důvodu zvýšení cen mýtného a změn ve zpoplatnění od roku 2021 schváleného vládou.

Z hlediska struktury příjmů největší část jako každoročně představovaly prostředky z dotací ze státního rozpočtu (68,6 %) a příjmy daňové včetně příjmů z mýtného (24,2 %). Zbytek příjmů představovaly prostředky vrácené příjemci zejména v rámci finančního vypořádání, na základě vydaných výzev SFDI při porušení podmínek smluv, z důvodu refundací výdajů, z přijatých sankčních plateb podle výměrů Finančních úřadů apod.

Dotace ze státního rozpočtu byly čerpány ve výši 90,6 mld. Kč, tj. na 92,4 %. Čerpání dotací na projekty financované v rámci OPD pro období 2014 - 2020 dosáhlo úrovně 89 % rozpočtu. Nejlépe se podařilo čerpat v rámci evropských dotací na projekt Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (CEF). Finanční prostředky byly

čerpány ve výši 99,9 % upraveného rozpočtu. Dalším významným projektem v oblasti EU byly prostředky na financování Národního plánu obnovy (tzv. RRF). Finanční prostředky byly čerpány ve výši 64,8 %, na ostatní evropské projekty (Crocodile 3 a C-Roads CZ) čerpal SFDI nižší částky.

Skutečné výdaje SFDI v roce 2021 dosáhly celkové částky 127,9 mld. Kč (tj. 89,8 % rozpočtu), z toho investiční výdaje činily 83,7 mld. Kč (tj. 86 %) a neinvestiční výdaje 44,2 mld. Kč (tj. 98 %). Prostředky z rozpočtu SFDI byly v roce 2021 směřovány příjemcům na jednotlivé projekty především z oblasti rozvoje a údržby pozemních komunikací (64,3 mld. Kč, tj. 95,7 %), železniční dopravy (60,1 mld. Kč, tj. 99,8 %) a vodních cest (0,9 mld. Kč, tj. 83,6 %). Stoprocentní plnění jako v minulém roce dosáhla nová odvětví financovaná SFDI, jako je zabezpečení letového provozu. V rámci Operačního programu doprava bylo uvolněno celkem 16,9 mld. Kč, a to převážně na pozemní komunikace (9,9 mld. Kč) a železniční dopravu (7 mld. Kč). Z komunitárních programů byl financován zejména projekt Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (CEF) v rozsahu téměř 5,5 mld. Kč. V roce 2021 uzavřel SFDI s kraji a jejich příspěvkovými organizacemi smlouvy v celkové výši 8,1 mld. Kč a uvolnil prostředky ve výši cca 6 mld. Kč. Tyto prostředky jsou primárně určeny na opravy, údržbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury (především silniční síť) včetně zvyšování bezpečnosti dopravy a rozvoj nových technologií. S obcemi SFDI ve svém rozpočtu, a to většinou na projekty v rámci příspěvkových programů, zesmluvnil s příjemci finanční prostředky v celkové výši 3,2 mld. Kč a skutečně uvolněna byla částka ve výši 2,4 mld. Kč.

Příjmy SFDI v roce 2021 převyšovaly výdaje o cca 4,2 mld. Kč, peněžní prostředky na účtech k 31. 12. 2021 dosáhly celkové částky 7 947,5 mil. Kč, přičemž zůstatek na dotačním účtu ve výši 6 809,5 mil. Kč bude použit pro potřeby příjemců, které nejsou pokryty schváleným rozpočtem na rok 2022. V roce 2021 nečerpal SFDI žádné bankovní úvěry.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond dopravní infrastruktury		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	19 500 000	18 304 838	93,9
Nedaňové příjmy	21 102 549	23 170 081	109,8
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	98 028 604	90 560 223	92,4
z toho: ze státního rozpočtu	98 028 604	90 560 223	92,4
ze státních fondů	0	0	.
ostatní	0	0	.
PŘÍJMY CELKEM	138 631 153	132 035 141	95,2
VÝDAJE			
Běžné výdaje	45 084 554	44 171 610	98,0
Kapitálové výdaje	97 269 729	83 691 331	86,0
VÝDAJE CELKEM	142 354 283	127 862 941	89,8
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-3 723 129	4 172 200	.
FINANCOVÁNÍ	3 723 129	-4 172 200	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	3 723 129	-4 172 200	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFDI

5 Státní fond podpory investic

Pro realizaci bytové politiky státu a trvale udržitelné státní podpory bydlení v České republice byl zřízen Státní fond rozvoje bydlení, jehož úkolem bylo zajištění finančních prostředků pro realizaci podpory státu v oblasti bytové politiky ve smyslu naplňování vládní Koncepce bydlení do roku 2020. Prostřednictvím úvěrových, dotačních nebo kombinovaných programů vytvářel podmínky pro komplexní regeneraci bytového fondu, snižování energetické náročnosti bydlení a výstavbu či rekonstrukce bytů a domů především pro vymezené skupiny obyvatel. Snahou zůstalo i zajištění dostupnosti přiměřeného bydlení, vytváření stabilního prostředí

a trvalá podpora zvyšování kvality bydlení. Na základě zákona č. 113/2020 Sb., došlo dne 1. 6. 2020 ke změně názvu Státního fondu rozvoje bydlení na Státní fond podpory investic (dále SFPI). Současně se změnou názvu Fondu se však rozšířila i jeho působnost, a to do oblasti regionální politiky a cestovního ruchu. SFPI hospodaří rovněž s prostředky sdruženými v garančním fondu cestovních kanceláří, který plní funkci jednoho ze zajišťovacích institutů pro případ úpadku cestovní kanceláře. V souladu s platnou Konceptí bydlení 2021+, kterou vláda schválila dne 12. dubna 2021, je však činnost Fondu stále primárně zaměřená do oblasti bydlení. Tato základní lidská potřeba a kvalita jejího uspokojování je úzce provázaná jak s finančními možnostmi lidí, tak i se společensko-ekonomickými podmínkami, což je v posledních letech v České republice velmi zřetelné. Stejně jako je starost o vlastní bydlení především osobní záležitostí každého jednotlivce, je úlohou státu vytvářet stabilní prostředí, které bude občany motivovat k tomu, aby si zajistili takové bydlení, které bude korespondovat s jejich potřebami a stylem života. Právě zde hraje Fond nezastupitelnou roli.

Celkové výdaje SFPI, rozpočtované ve výši 5 235 mil. Kč, byly skutečně realizovány v rozsahu 2 367,4 mil. Kč, tj. na 45,2 %. Tento výsledek byl ovlivněn především pomalejší dynamikou čerpání poskytnutých úvěrů a dotací a časovou náročností přípravy projektů v rámci programu Výstavba pro obce, ale také výrazné úspory v oblasti výdajů na správu SFPI a výdajů spojených s realizací programů.

Rozpočet výdajů byl v roce 2021 zaměřen zejména na úvěrové programy výstavby dostupného bydlení pro obce, opravy a modernizace bytových domů (Panel 2013+), na výstavbu nájemního bydlení včetně sociálních bytů, na zateplování a na pomoc mladým rodinám při pořízení, opravách a modernizacích bydlení. U dotačních titulů pak na zvýhodněné úročení úvěrů v rámci programu PANEL, na program regenerace sídlišť a na snížení jistiny úvěru při narození dítěte. Značnou část rozpočtu na rok 2021 tvořily rovněž prostředky na již zmíněný dotačně-úvěrový program Výstavba pro obce. Skutečné čerpání dotací proběhlo v celkovém objemu cca 1 108 mil. Kč (plnění oproti rozpočtu na 32,3 %). V rámci úrokových dotací v programu Panel (opravy a modernizace bytových domů) bylo čerpáno celkem 587,1 mil. Kč (tj. 88,9 % rozpočtované částky), přičemž vyplacené příspěvky jsou rozloženy do jednotlivých let po celou dobu splácení úvěrů (do roku 2026) a týkaly se výhradně smluv uzavřených v předchozích letech (do roku 2011). Dotace formou snížení jistiny úvěru za každé narozené dítě dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb. činily 9,8 mil. Kč (plnění na 24,6 %). V dotačně-úvěrovém programu zaměřeném na regeneraci sídlišť a veřejných prostranství byly v roce 2021 čerpány podpory ve formě dotací v celkové výši 132,8 mil. Kč. Uzavřeno bylo celkem 18 smluv v celkové výši 94,5 mil. Kč, rozpracovány jsou další žádosti za 210,8 mil. Kč.

Skutečné čerpání nízkouročených úvěrů na program opravy a modernizace domů (Panel 2013+) dosáhlo výše 32,4 mil. Kč (plnění na 81,0 %), přičemž v roce 2021 bylo smluvně alokováno celkem 37,4 mil. Kč a na další žádosti jsou vystaveny přísliby v úhrnné výši 6,0 mil. Kč nebo jsou ve stavu rozpracovanosti, a to ve výši 70,6 mil. Kč. V programu výstavby nájemních bytů vyčerpali příjemci podpory v roce 2021 celkem 151,7 mil. Kč, což představovalo 99,8 % rozpočtované částky. SFPI přitom uzavřel smlouvy o poskytnutí podpory v úhrnné výši 10,9 mil. Kč, rozpracované zůstaly žádosti v celkové výši 257,8 mil. Kč

Významného čerpání bylo dosaženo v programu Zateplování, a to celkem 477,0 mil. Kč (tj. plnění na 84 % rozpočtované částky).

V souvislosti se živelní pohromou, která 24. června 2021 postihla obce na jižní Moravě a obec Stebno na Lounsku, bylo vydáno nařízení vlády č. 257/2021 Sb., o použití prostředků SFPI formou dotace a úvěru na obnovu obydlení postiženého živelní pohromou. S ohledem na časovou náročnost schvalovacího procesu změny rozpočtu formou navýšení a především nutnost rychlé pomoci okamžitým čerpáním prostředků Fond dočasně řešil pokrytí výdajů na tento program výborem SFPI odsouhlaseným přesunem mezi jednotlivými položkami ve výši 170 mil. Kč. Následně byla vládou a Poslaneckou sněmovnou schválena změna rozpočtu, kterou došlo k navýšení programových výdajů o 1 800 mil. Kč za účelem financování programu Živel, které je na straně příjmů plně kryto dotačními prostředky ve výši 1 800 mil. Kč, poskytnutými ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly 317 – MMR. Změna byla odsouhlasena vládou usnesením č. 708 ze dne 16. srpna 2021 a Poslaneckou sněmovnou schválena dne 17. září 2021 usnesením č. 1808. Z této částky bylo v roce 2021 čerpáno celkem 298 mil. Kč, přičemž uzavřené jsou smlouvy ve výši 866,6 mil. Kč a v rozpracovanosti další ve výši 289,6 mil. Kč.

Na zajišťování programů podpor bylo použito 47,79 mil. Kč. Odměny bankám, především NRB, a.s., za administraci úrokových dotací a poskytnutých záruk v programu PANEL nedosáhly rozpočtované výše

z důvodu odkladu části výplat úrokových dotací do následujícího roku i s ohledem na snížení objemu zaručovaných úvěrů.

Schválený rozpočet SFPI na rok 2021 v oblasti příjmů činil 3 840 mil. Kč. Skutečné příjmy SFPI v roce 2021 dosáhly částky 1 663,31 mil. Kč. (tj. o 56,7 %), přičemž nenaplnění celkových příjmů bylo ovlivněno nižším objemem přijatých dotací ze státního rozpočtu na financování programů Výstavba pro obce, Živel a Brownfieldy s ohledem na typ financování ex post. Dosažené příjmy SFPI tvořily ze 41,4 % splátky úvěrů (celkem 688,3 mil. Kč), poskytnutých na pořízení, opravy a modernizaci domů a bytů zejména fyzickým osobám (385,8 mil. Kč) a právnickým osobám (282 mil. Kč), z menší části pak obcím (14,4 mil. Kč) a družstvům v rámci podpory výstavby družstevních bytů (6,1 mil. Kč). Další příjmy se týkaly úroků z poskytnutých úvěrů a vkladů (91,1 mil. Kč), vratek dotací z předchozích let na základě výsledků kontrol finančních úřadů (0,8 mil. Kč), sankčních plateb za nedodržení smluvních podmínek (4,0 mil. Kč) a ostatních nedaňových příjmů. V roce 2021 obdržel SFPI dotaci ze státního rozpočtu (kapitoly MMR) ve výši 500 mil. Kč na energetickou modernizaci bytových domů formou bezúročných úvěrů. Na pokrytí části programových výdajů obdržel SFPI neinvestiční dotaci ve výši 109,0 mil. Kč. Z této částky bylo v roce 2021 vyplaceno 59,0 mil. Kč formou úrokových dotací na program rekonstrukce, modernizace a zateplování bytových domů a 9,8 mil. Kč na výdaje spojené se snížením jistin úvěrů pro mladé manžele při narození dítěte. Zbývající nevyužitá část dotace ve výši 40,2 mil. Kč byla v závěru roku 2021 vrácena do státního rozpočtu.

Záporné saldo hospodaření ve výši cca 704,0 mil. Kč se promítlo ve snížení stavu peněžních prostředků na účtech SFPI. Zůstatek k 31. 12. 2021 tak činil cca 3 978,0 mil. Kč.

Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu podpory investic (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond podpory investic		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	0	0	.
Nedaňové příjmy	791 000	785 088	99,3
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	3 049 000	878 224	28,8
z toho: ze státního rozpočtu	3 049 000	878 224	28,8
ze státních fondů	0	0	.
ostatní	0	0	.
PŘÍJMY CELKEM	3 840 000	1 663 312	43,3
VÝDAJE			
Běžné výdaje	917 700	708 398	77,2
Kapitálové výdaje	4 317 300	1 658 954	38,4
VÝDAJE CELKEM	5 235 000	2 367 352	45,2
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-1 395 000	-704 040	50,5
FINANCOVÁNÍ	1 395 000	704 040	50,5
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	1 395 000	704 040	50,5
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFRB

6 Státní fond kinematografie

Státní fond kinematografie (dále SFKMG) působí v souladu se zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie (zákon o audiovizi) v oblasti podpory kinematografických projektů, filmových pobídek a v oblasti propagace české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí.

V roce 2021 i do činnosti SFKMG a celé oblasti audiovize zasáhla pokračující celosvětová pandemie SAR – COV 2, přičemž vlastní činnost SFKMG nebyla z důvodu uvedené pandemie utlumena.

SFKMG obdržel v roce 2021 stejně jako v roce 2020 „nárokovou“ dotaci z rozpočtu Ministerstva kultury ve výši 200 mil. Kč. K 31. 12. 2021 nebylo rozděleno 31 520 855 Kč. Tyto dosud nevyplacené prostředky budou uvolňovány postupně v návaznosti na plnění podmínek smlouvy pro jejich výplatu.

v roce 2021 obdržel SFKMG dotaci na filmové pobídky ve výši 800 mil. Kč. Po řadě jednání byla v závěru roku rozhodnutím ministryně MF navýšena o 500 mil. Kč. K navýšení dotace na schéma filmových pobídek vedl rostoucí zájem zahraničních investorů a s tím spojený rostoucí počet zahraničních zakázek.

Základním zdrojem vlastních příjmů byly zejména poplatky z vysílání televizní reklamy na soukromoprávních televizích, příjmy z obchodního využití filmů, k nimž SFKMG vykonává autorská práva a odvody poplatků z kinematografických představení (od provozovatelů kin) a z převzatého televizního vysílání (kabelové TV, satelity). Celkové rozpočtované příjmy SFKMG (1 267,9 mil. Kč) byly v roce 2021 plněny na 126 % (1 597,7 mil. Kč). Zásadní vliv mělo výše zmíněné navýšení dotace ze státního rozpočtu.

Rozpočtované výdaje (1 267,9 mil. Kč) byly skutečně čerpány ve výši 1 303,5 mil. Kč, tj. na 102,8 %. Rozdíly mezi plánovanými a skutečnými příjmy a výdaji byly v roce 2021 ovlivněny dopady pandemie SARS – COV 2. Skutečné čerpání výdajů pak specifičností filmového odvětví.

Běžné výdaje v celkovém rozsahu 1 065,4 mil. Kč (plnění na 100,5 %) byly vynaloženy převážně na vyplácení neinvestičních podpor žadatelům na realizaci projektů v oblasti kinematografie a na filmové pobídky a na zajištění chodu SFKMG. Skutečné kapitálové výdaje SFKMG v roce 2021 dosáhly celkové výše 238,0 mil. Kč, tj. 114,8 % rozpočtované částky. Byly primárně určeny na vyplácení investičních podpor na realizace projektů z oblasti kinematografie, na programové vybavení a výpočetní techniku.

Při sestavování rozpočtu nebylo reálně možné stanovit přesné množství žádostí od jednotlivých skupin příjemců podpory projektů ani splatnosti jednotlivých splátek a vycházelo se tak ze struktury výdajů v předchozích letech. To se týkalo i největšího okruhu žadatelů o dotace, kterými jsou nefinanční podnikatelské subjekty – právnické osoby.

Konečný zůstatek peněžních prostředků fondu na bankovních účtech k 31. 12. 2021 činil 2 412,2 mil. Kč, přičemž značná část těchto prostředků je vázána na budoucí úhradu závazků z dosud schválených podpor projektů z oblasti kinematografie a filmových pobídek, které byly alokovány, ale dosud nebyly vyplaceny.

Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kinematografie		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	200 000	190 031	95,0
Nedaňové příjmy	60 000	99 797	166,3
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	1 007 871	1 307 871	129,8
z toho: ze státního rozpočtu	1 007 871	1 307 871	129,8
ze státních fondů	0	0	.
ostatní	0	0	.
PŘÍJMY CELKEM	1 267 871	1 597 699	126,0
VÝDAJE			
Běžné výdaje	1 060 582	1 065 434	100,5
Kapitálové výdaje	207 289	238 061	114,8
VÝDAJE CELKEM	1 267 871	1 303 495	102,8
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	0	294 204	.
FINANCOVÁNÍ	0	-294 204	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	0	-294 204	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFKMG

7 Státní fond kultury České republiky

Státní fond kultury České republiky (dále SFK) vykonával svoji činnost v souladu se zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky a hospodařil s finančními prostředky ze zdrojů stanovených mu tímto zákonem. Fond nemá vlastní zaměstnance, agendu SFK zabezpečovali 3 pracovníci Ministerstva kultury. Hlavní činností SFK je poskytování podpor v různých oblastech umění včetně propagace české kultury v zahraničí.

SFK neprovádí rozpočtové změny a zvýšení či snížení skutečných příjmů se tedy promítá až do závěrečného účtu, a tím jsou rozdíly plnění některých rozpočtových položek značné.

Celkové příjmy fondu, rozpočtované ve výši 75,9 mil. Kč, byly naplněny ve výši 79,3 mil. Kč, tj. na 104,5 %. Značnou část příjmů SFK tvořily obdobně jako v minulých letech příjmy z pronájmu nemovitostí v úhrnné výši cca 26,4 mil. Kč (plnění na 74,7 %), které představovaly 33,3 % z celkových inkasovaných příjmů. Ostatní nedaňové příjmy tvořily především nerozpočtované přijaté sankční poplatky v úhrnné výši 93,4 tis. Kč (porušení rozpočtové kázně, pozdě dodaná vyúčtování, exekuce) a dále přijaté vratky transferů z důvodu nerealizovaných projektů, inkasované ve výši 3,4 mil. Kč, které rovněž nebyly rozpočtované. Dále se jednalo o příjmy z tzv. „odúmrť“ ve výši 2,3 mil. Kč, žadatelské poplatky (celkem 2,1 mil. Kč) a zálohy od nájemců nemovitostí (1,6 mil. Kč). Dotace od rozpočtů ústřední úrovně zahrnovaly příjem z reklam vysílaných Českou televizí na programu ČT 2, který v roce 2021 dosáhl úhrnné částky 42,7 mil. Kč (plnění na 122,0 %). V souladu s memorandem o dlouhodobé spolupráci obdržel SFK dotaci ze státního rozpočtu (Ministerstva kultury) ve výši 2,5 mil. Kč, určenou na podporu kulturních projektů.

Celkové výdaje SFK rozpočtované ve výši 59,5 mil. Kč byly skutečně čerpány v rozsahu cca 64,0 mil. Kč (tj. 107,6 % rozpočtu). Rada SFK v roce 2021 podpořila 740 kulturních projektů, mezi které rozdělila formou neinvestičních dotací celkem cca 51,5 mil. Kč. Rozdíly oproti rozpočtovaným částkám, vykazovaným u některých položek rozpočtové skladby, jsou v těchto případech dány praktickou nemožností predikovat a následně ovlivnit strukturu žadatelských subjektů z hlediska jejich právní subjektivity. Převážná část ostatních běžných výdajů byla v roce 2021 vynaložena na činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním, opravou a rekonstrukcemi nemovitostí, se kterými je SFK příslušný hospodařit. Kapitálové výdaje byly rozpočtované ve výši 15,4 mil. Kč, skutečné výdaje v roce 2021 nebyly žádné.

SFK nevykazuje žádné úvěrové zatížení, zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu vedeném u ČNB vzrostl o 15,3 mil. Kč a k 31. 12. 2021 činil cca 242,3 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kultury České republiky		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	0	0	.
Nedaňové příjmy	38 500	34 069	88,5
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	37 389	45 205	120,9
z toho: ze státního rozpočtu	2 389	2 500	104,6
ze státních fondů	0	0	.
ostatní	35 000	42 705	122,0
PŘÍJMY CELKEM	75 889	79 274	104,5
VÝDAJE			
Běžné výdaje	44 080	63 971	145,1
Kapitálové výdaje	15 400	0	0,0
VÝDAJE CELKEM	59 480	63 971	107,6
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	16 409	15 303	93,3
FINANCOVÁNÍ	-16 409	-15 303	93,3
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	-16 409	-15 303	93,3
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFK

8 Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se v průběhu roku 2021 zvýšil o cca 7,7 mld. Kč, což bylo ovlivněno realizovanými bankovními operacemi, tj. nárůstem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech ve výši cca 7 683,3 mil. Kč.

II. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2021

Hospodaření územních rozpočtů bylo v roce 2021 ve znamení příznivého vývoje, neboť se po roce 2020, který byl poznamenán restriktivními opatřeními nejen vlády, vrátilo opět do vývoje minulých let. V roce 2021 vykázaly územní rozpočty lepší výsledky hospodaření, než tomu bylo v roce 2019, tj. v posledním „před COVIDovým“ roce. Restriktivní opatření vlády měla dopad zejména na hospodaření krajů, které v roce 2020 zaznamenaly historicky největší deficit rozpočtu. Naopak dopad na hospodaření obcí byl minimální, a to především v důsledku státní pomoci v podobě vyplacení mimořádného neúčelového příspěvku obcím a úspor z minulých let.

Daňové příjmy územních rozpočtů v roce 2021 opět vykázaly růst, přičemž jejich inkaso dokonce překonalo rok 2019, a to i přes to, že daňové příjmy státního rozpočtu byly nižší než v roce 2019. Na počátku roku 2021 bylo inkaso daňových příjmů negativně ovlivněno několika vládními opatřeními, které vedly k poklesu inkasa daně z příjmů fyzických osob. Jednalo se o **zrušení** superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd a výplatu kompenzačního bonusu podnikatelům. K růstu daňových příjmů územních rozpočtů došlo v důsledku **navýšení podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní.

Na výdajové straně rozpočtu územních rozpočtů došlo také k meziročnímu růstu, který je vykazován pravidelně od roku 2016. Za navýšením celkových výdajů stál především růst běžných výdajů, respektive jejich část určená na financování školství, a to v důsledku růstu transferů ze státního rozpočtu určených na přímé náklady na vzdělávání.

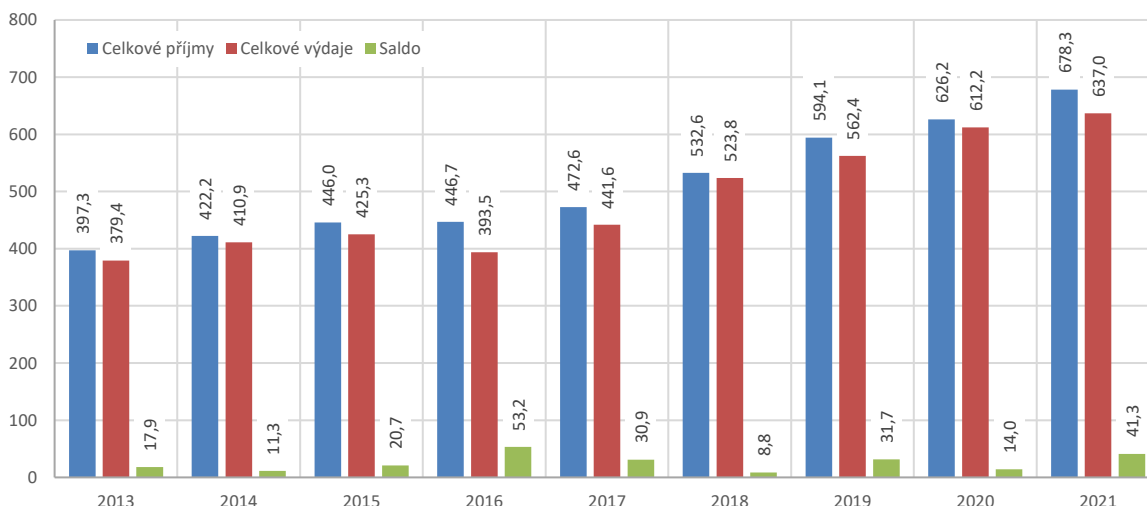
Z pohledu výše dluhu a zůstatků na bankovních účtech územních rozpočtů došlo v roce 2021 ke zvýšení jejich rozdílů, kdy stavy na bankovních účtech významně rostly a dluh téměř stagnoval. Toto hospodaření bylo v roce 2021 v době nízkých úrokových sazeb, které zlevňují úvěry, a růstu cen stavebních materiálů, práce a inflace, které konečnou cenu investičních projektů navyšují, nezodpovědné a stěžejí odůvodnitelné. Podrobné zobrazení stavů na bankovních účtech a dluhů územních rozpočtů je popsán v kapitole č. 5.

1 Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2021

Hospodaření územních rozpočtů skončilo v roce 2021 s **přebytkem ve výši 41 mld. Kč**, to znamená, že došlo k jeho meziročnímu růstu o 27,3 mld. Kč, tj. o 194,6 %. Proti roku 2019 došlo ke zvýšení přebytku hospodaření o 9,6 mld. Kč, tj. o 30,3 %. Vyššího výsledku hospodaření územních rozpočtů bylo od roku 2013 dosaženo pouze v roce 2016 (53,2 mld. Kč). Vývoj salda hospodaření od roku 2013 je možné vidět v grafu č. 1.

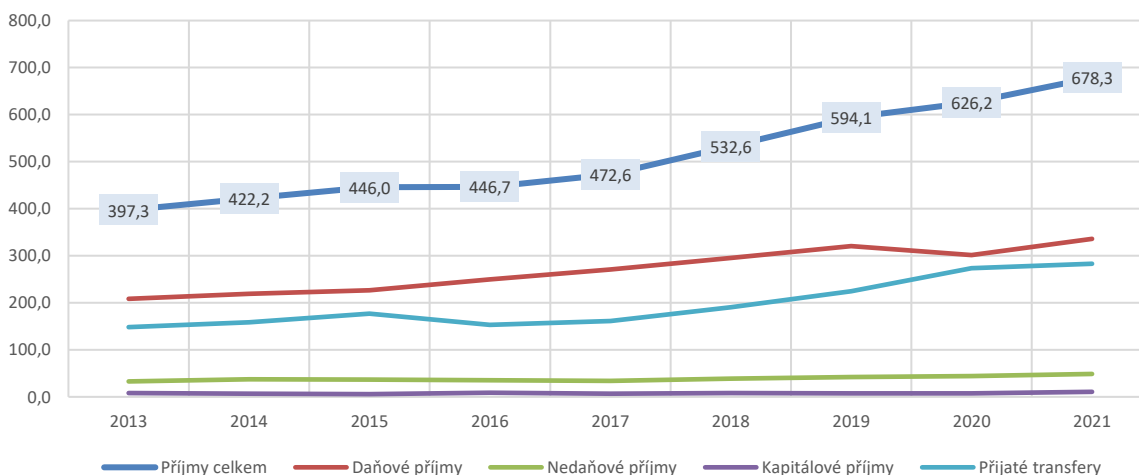
Výše přebytku hospodaření územních rozpočtů je zajímavá i při porovnání s dosaženým výsledkem hospodaření státního rozpočtu, který skončil s rekordním schodkem ve výši 419,7 mld. Kč. Z dosažených výsledků hospodaření lze soudit, že zatímco stát hospodařil na dluh, tak územní rozpočty nebyly, z pohledu výsledku hospodaření, poznamenány opatřeními v souvislosti s COVID – 19 a dalšími a naopak v roce 2021 hospodařily s výrazným přebytkem. Proto je nasnadě zmínit princip sdílených daní, jehož hlavní myšlenkou je, že v dobách ekonomicky příznivých využívá stát i územní rozpočty ekonomický růst a v dobách méně příznivých se stát i územní rozpočty podílejí na zvládnutí vzniklých situací.

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Vývoj celkových konsolidovaných příjmů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a Regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen „regionálních rad¹“) navázal na vývoj předešlých let, kdy v roce 2021 opakovaně došlo k meziročnímu růstu celkových příjmů o 8,3 %, tj. o 52,1 mld. Kč na celkových **678,3 mld. Kč**, jak je patrné z grafu č. 2. Po **očišťení celkových příjmů územních rozpočtů o přímé náklady na vzdělávání²** ve výši 164,8 mld. Kč činí celkové příjmy **513,5 mld. Kč**.

Graf č. 2: Struktura příjmů územních rozpočtů v letech 2013 - 2021 (mld. Kč)

Vlastní příjmy územních rozpočtů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) v roce 2021 dosáhly **395,3 mld. Kč**, proti předchozímu roku se zvýšily o **12,1 %**, tj. o **42,6 mld. Kč**. Vlastní příjmy se tak po meziročním poklesu vykázaném v roce 2020, kdy se snížily o 16,7 mld. Kč, tj. o 4,5 %, opět vrátily k růstovému vývoji.

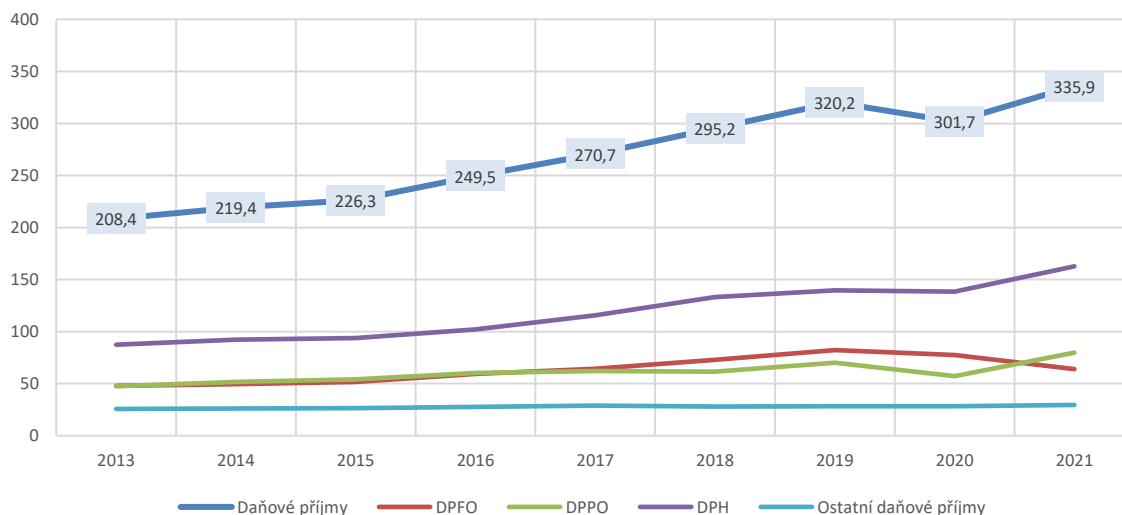
Daňové příjmy, které stály v roce 2020 za meziročním poklesem vlastních příjmů, dosáhly v roce 2021 **335,9 mld. Kč**, což bylo meziročně o **34,2 mld. Kč**, tj. o **11,3 % více**. Proti roku 2019 došlo v roce 2021 k jejich růstu o 15,7 mld. Kč, tj. o 4,9 %. **Největší podíl na opětovném meziročním růstu daňových příjmů měly daně z příjmů právnických osob**, které dosáhly **79,8 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 22,5 mld. Kč**, tj. o **39,2 %**. Proti roku 2019 se zvýšily o 9,8 mld. Kč, tj. o 14 %. Růst daňových příjmů územních rozpočtů byl způsoben

¹ Regionální rady se uplynutím dne 31. 12. 2021 zrušily, a to na základě zákona č. 251/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

² Přímé náklady na vzdělávání představují peněžní prostředky ze státního rozpočtu (z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), které kraje rozepisují a přímo přidělují příslušným školám a školským zařízením. Jedná se tedy o průtokový neinvestiční transfer a kraj nemůže s těmito prostředky nijak nakládat. Z tohoto důvodu se celkové příjmy a výdaje krajů a obcí očisťují, aby nedocházelo ke zkreslení jejich hospodaření.

především navýšením podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní dle zákona o rozpočtovém určení daní a také ekonomickým růstem. Zároveň daňové příjmy krajů a obcí byly již na počátku roku 2021 negativně ovlivněny několika vládními opatřeními, které vedly k poklesu inkasa daně z příjmů fyzických osob. Jednalo se o zrušení institutu superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd a výplatu kompenzačního bonusu podnikatelům, i přes to však inkaso daňových příjmů krajů a obcí překonalo inkaso daňových příjmů z roku 2019, jak je možné vidět z grafu č. 3.

Graf č. 3: Struktura daňových příjmů územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Nedaňové příjmy v roce 2021 dosáhly **48,7 mld. Kč**, což meziročně znamená zvýšení **o 11,1 %**, tedy **o 4,9 mld. Kč více**. K růstu došlo především ve skupinách: příjmy z vlastní činnosti (o 2,2 mld. Kč, tj. o 20,9 %) a příjmy z pronájmu majetku (o 1 mld. Kč, tj. o 7,7 %).

Kapitálové příjmy (zejména příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí v souhrnné výši 9,3 mld. Kč) byly vykázány ve výši **10,7 mld. Kč**, což znamená meziroční růst o 3,5 mld. Kč, respektive o 48,1 %.

Celkový objem přijatých transferů činil **283 mld. Kč**, proti předchozímu roku došlo k růstu **o 3,4 %**, tj. **o 9,3 mld. Kč**. Na zvýšení celkových přijatých transferů o 9,3 mld. Kč, respektive o 3,4 % se podílely pouze neinvestiční transfery, které se meziročně zvýšily o 12,8 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Investiční transfery se proti roku 2020 snížily o 3,5 mld. Kč, tj. o 8,7 % (viz tabulka č. 8).

Tabulka č. 8: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků³ přijatých územními rozpočty ze státního rozpočtu, z rozpočtu státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky ³
Úřad vlády České republiky	16,4	16,4		
Ministerstvo obrany	10,3	7,6	2,7	
Ministerstvo financí	13,8	11,6	2,2	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	29 866,8	29 545,5	321,3	
Ministerstvo vnitra	627,1	228,2	398,9	
Ministerstvo životního prostředí	6 301,0	1 147,5	5 153,5	
Ministerstvo pro místní rozvoj	18 861,7	1 940,7	16 921,0	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	480,8	50,3	430,6	
Ministerstvo dopravy	3 405,8	3 405,8		
Ministerstvo zemědělství	2 735,6	897,5	1 838,1	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	178 872,8	178 303,8	569,0	
Ministerstvo kultury	1 260,8	1 045,3	215,5	
Ministerstvo zdravotnictví	2 461,6	2 414,8	46,7	
Národní fond	275,5	58,6	216,9	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	13 122,8	13 122,8		
VPS - ostatní transfery	6 410,7	5 115,9	1 252,3	42,5
Státní zemědělský intervenční fond	297,3	40,5	256,8	
Státní fond životního prostředí	3 098,5	437,3	2 521,1	140,0
Státní fond dopravní infrastruktury	8 396,4	2 258,3	6 138,1	
Státní fond podpory investic	285,6	8,6	210,5	66,6
Státní fond kultury	0,1	0,1		
Státní fond kinematografie	1,0	1,0		
Technologická agentura České republiky	2,9	2,9		
Národní sportovní agentura	13,8		13,8	
Region soudržnosti Severozápad	11,2	0,3	11,0	
Region soudržnosti Jihozápad	0,1		0,1	
Region soudržnosti Jihovýchod	1,8		1,8	
Celkem	276 832,0	240 060,9	36 522,0	249,1

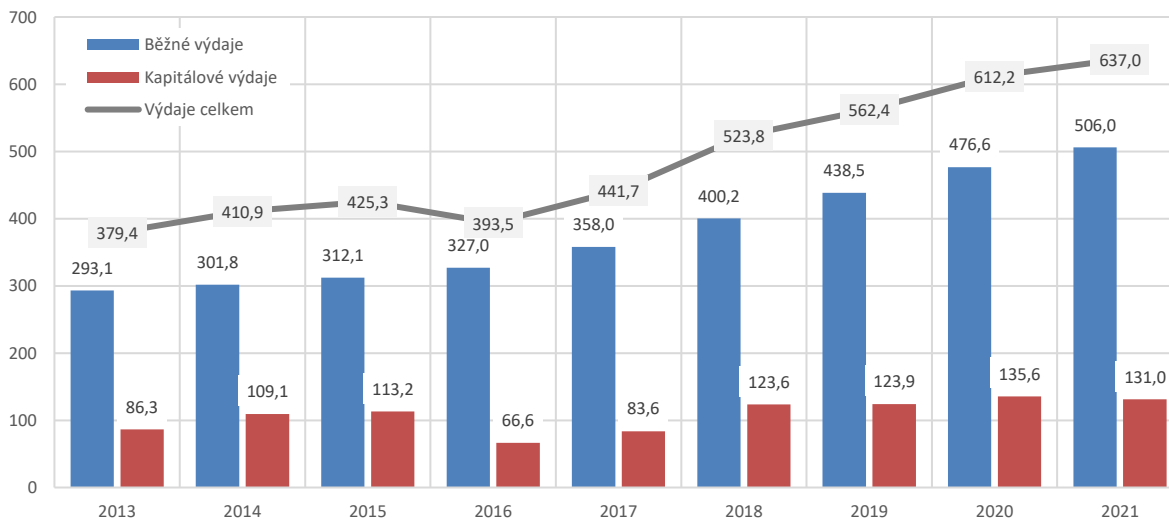
Neinvestiční transfery dosáhly **246,2 mld. Kč**, což znamenalo meziroční zvýšení o 5,5 %, respektive o 12,8 mld. Kč. Růst souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti **regionálního školství**. **Transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** (dále jen „MŠMT“) **dosáhly 178,3 mld. Kč** a **meziročně se zvýšily o 11,4 %**, tedy o 18,2 mld. Kč. Největší část těchto prostředků tvořily přímé náklady na vzdělávání, které činily 164,8 mld. Kč (meziročně o 16,1 mld. Kč, tj. o 10,8 % více). Naopak k nejvýraznějšímu meziročnímu **poklesu** došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu **kapitoly Všeobecná pokladní správa** (dále jen „VPS“), které činily 5,1 mld. Kč a **meziročně klesly o 64,7 %, tj. o 9,4 mld. Kč**. **Nicméně jejich pokles je způsoben především tím, že v roce 2020 došlo k poskytnutí jednorázového příspěvku obcím** na kompenzaci propadu daňových příjmů způsobeného výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům **v celkové výši 13,4 mld. Kč**.

Investiční transfery meziročně klesly o 8,7 %, respektive o 3,5 mld. Kč a dosáhly **36,8 mld. Kč**. Výše přijatých **investičních transferů ze státního rozpočtu ovlivňuje výši kapitálových výdajů** územních rozpočtů, čímž došlo k poklesu i kapitálových výdajů, které meziročně klesly poprvé od roku 2016. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u transferů poskytnutých z rozpočtu kapitoly VPS (o 65,9 %, tj. o 2,4 mld. Kč), které byly určeny především na akce zaměřené na regionální školství, jejichž cílem je rekonstrukce a modernizace základních a mateřských škol, které zřizují malé obce do 3 tis. obyvatel. Dále byl výrazný pokles vykázan u transferů poskytnutých z rozpočtu kapitoly Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“), které meziročně klesly o 29,4 %, respektive o 2,1 mld. Kč. Zde se jednalo především o pokles prostředků v rámci Operačního programu životní prostředí 2014 – 2020.

³ Navratné finanční výpomoci, zápůjčky a úvěry.

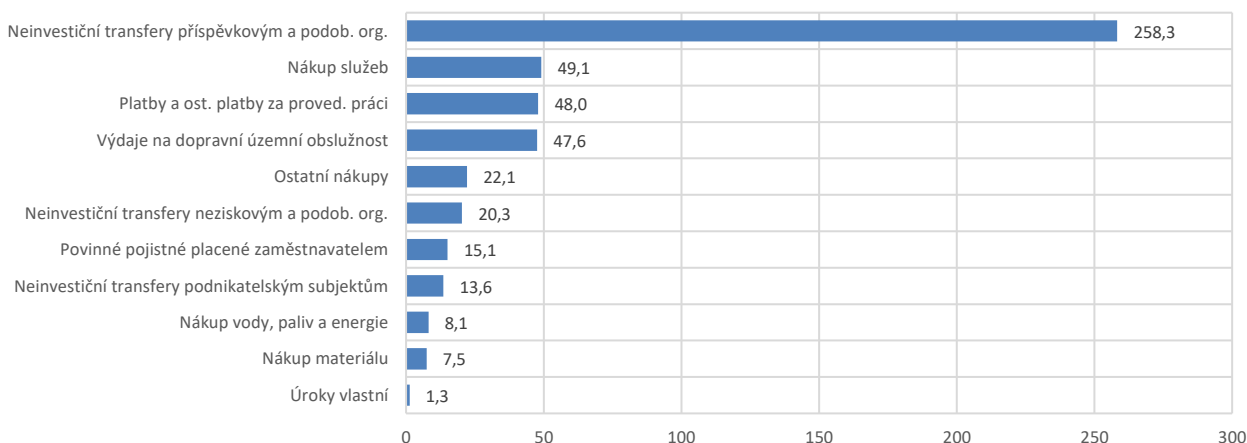
Celkové výdaje územních rozpočtů vykazují každoročně od roku 2016 meziroční růst. V roce 2021 došlo k jejich **meziročnímu růstu o 24,8 mld. Kč**, respektive o 4,1 % na **celkových 637 mld. Kč**. Po **očistění o přímé náklady na vzdělávání²** však činí **472,2 mld. Kč**. Růst celkových výdajů byl způsoben pouze růstem běžných výdajů, které se meziročně zvýšily o 29,4 mld. Kč, tj. o 6,2 %. U kapitálových výdajů došlo k meziročnímu poklesu o 4,6 mld. Kč, tj. o 3,4 %, jak je patrné na grafu č. 4.

Graf č. 4: Struktura výdajů územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Struktura běžných výdajů územních rozpočtů je ovlivněna především vyšší neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím, jejichž výše v roce 2021 dosáhla 258,3 mld. Kč (meziročně více o 18,6 mld. Kč, tj. o 7,8 %). Přičemž naprostá většina těchto prostředků směřovala do organizací se zaměřením na školství (190,8 mld. Kč, tj. 73,9 %). Dále byly běžné výdaje určené především na nákup služeb, platby za provedenou práci, na dopravní územní obslužnost a další (viz graf č. 5).

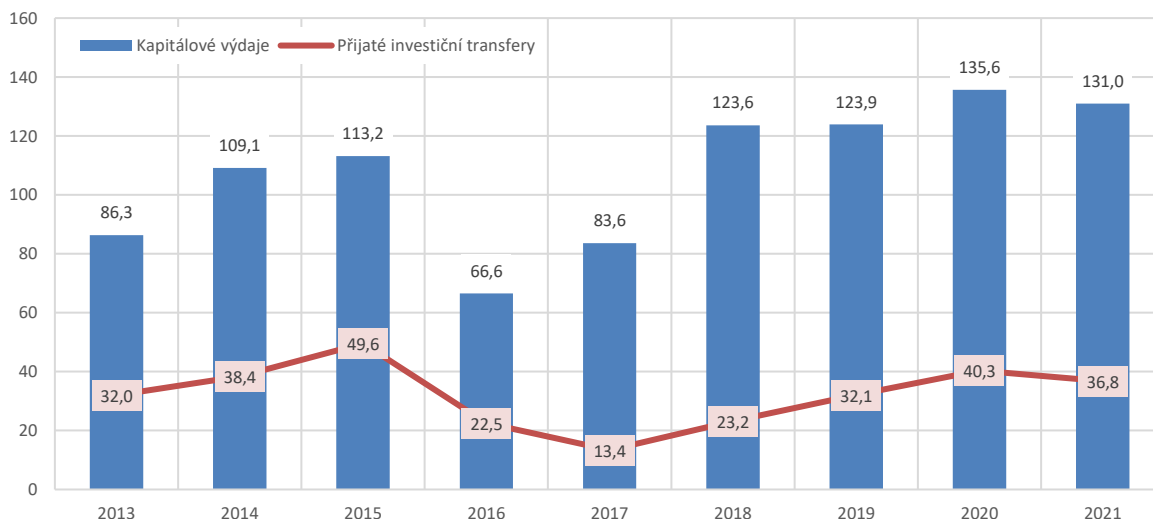
Graf č. 5: Struktura běžných výdajů územních rozpočtů v roce 2021 (mld. Kč)

U **kapitálových výdajů**, které v roce 2021 činily celkem **131 mld. Kč** (o 4,6 mld. Kč, tj. o 3,4 % méně), směřovala naprostá **většina peněžních prostředků na investiční nákupy a související výdaje** (104,8 mld. Kč) a dále na **investiční transfery příspěvkovým organizacím** (14,3 mld. Kč), které byly činné v oblastech dopravy (7,1 mld. Kč) a školství (3,4 mld. Kč).

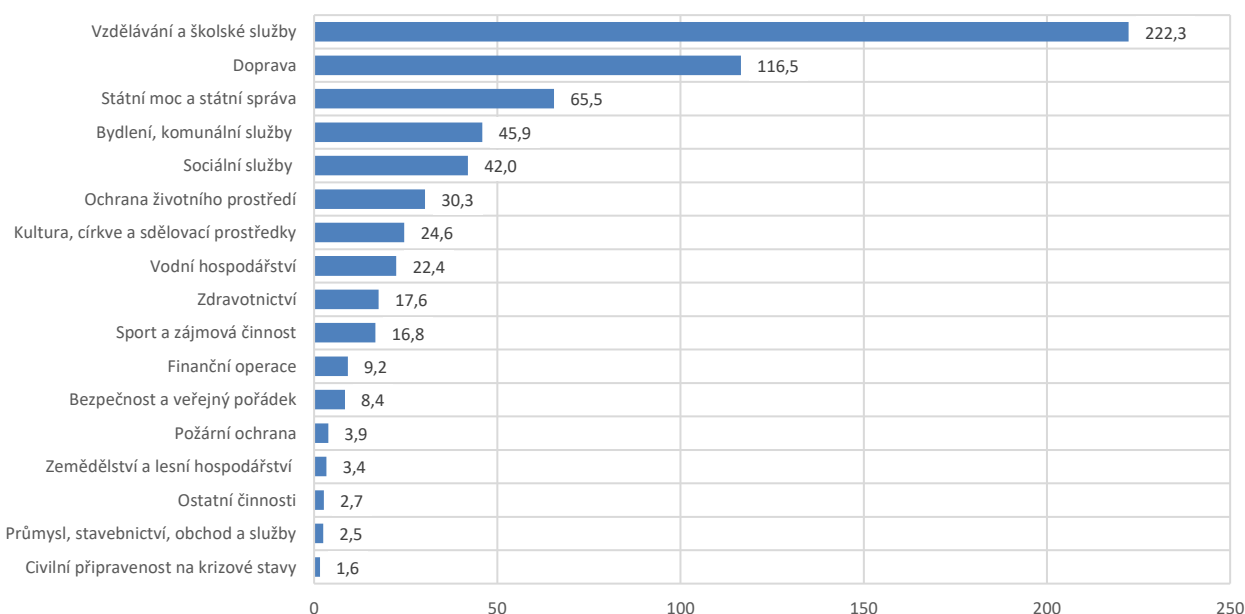
Vývoj kapitálových výdajů územních rozpočtů významně závisí na přijatých investičních transferech, jak lze vidět na grafu č. 6, kdy poměr přijatých investičních transferů na celkových kapitálových výdajích od roku 2019 zůstává v rozmezí od cca 25 % do 30 %. Nejnížší zmíněný poměr od roku 2013 byl zaznamenán v roce 2017, kdy činil 16 % a naopak nejvyšší byl vykázan v roce 2015, kdy činil 43,8 %.

Graf č. 6: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Z hlediska odvětvové směřovaly výdaje územních rozpočtů především do oblastí vzdělávání, dopravy, státní správy nebo bydlení a sociálních služeb, jak lze vidět v grafu č. 7.

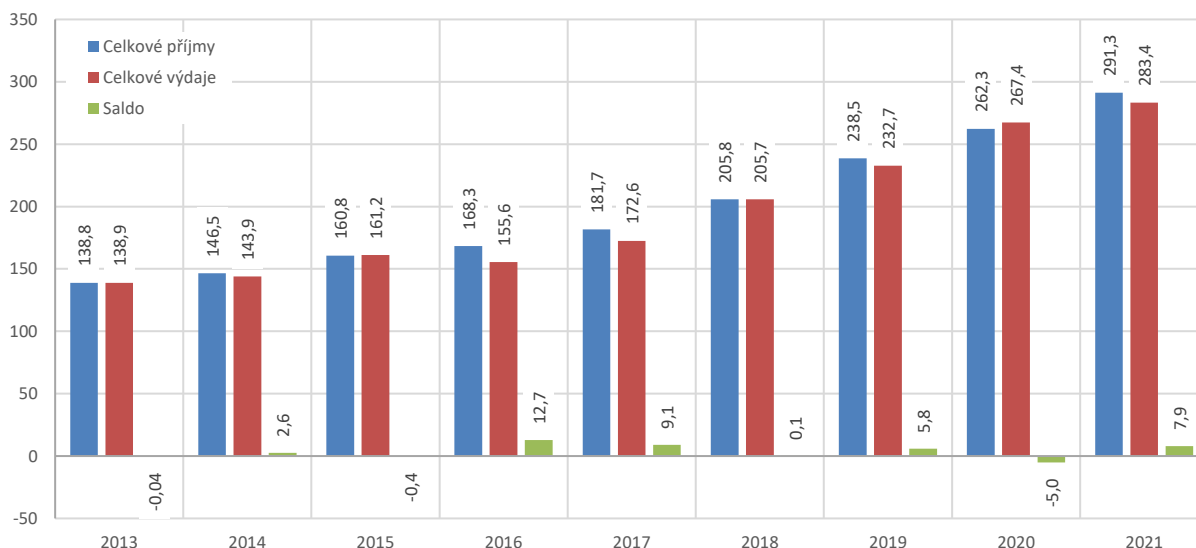
Graf č. 7: Nejvýznamnější odvětvové výdaje územních rozpočtů v roce 2021 (mld. Kč)

2 Příjmy a výdaje krajů

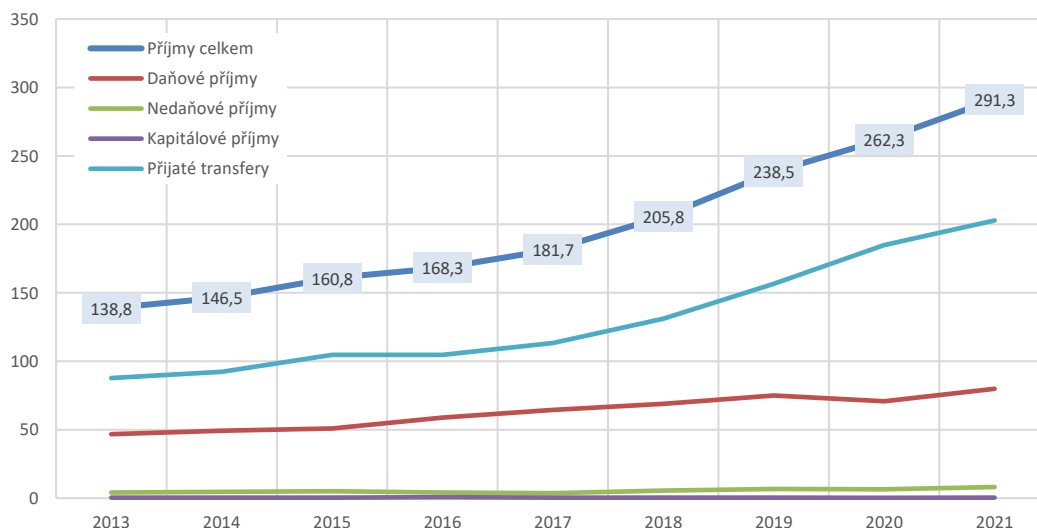
Hospodaření krajů, po opáření spojených s onemocněním COVID – 19 v roce 2020, opět vykázalo **přebytkový výsledek**. V roce 2021 kraje vykázaly přebytek rozpočtu ve **výši 7,9 mld. Kč**, což představuje zásadní zlepšení hospodaření oproti minulému roku, kdy se jejich rozpočet nacházel v deficitu ve výši 5 mld. Kč. Saldo rozpočtu dokonce převýšilo saldo z roku 2019, a to o 36 %, tj. o 2,1 mld. Kč, jak lze vidět na grafu č. 8.

Graf č. 8: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Struktura celkových příjmů krajů zůstala i v roce 2021 stejná, jako v celém sledovaném období, tj. v období 2013 – 2021. **Celkové příjmy činily 291,3 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 29 mld. Kč**, tj. o 11 %. **Po očištění celkových příjmů krajů o přijaté transfery určené na přímé náklady na vzdělávání²** však činí příjmy krajů pouze **145 mld. Kč**. Největší část příjmů krajů činí **transfery**, které se od roku 2016 čím dál významněji podílejí na jejich celkových příjmech. V roce 2021 činily **celkové transfery 202,9 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 18 mld. Kč**, tj. o 9,7 %. Dále se na celkových příjmech podílejí značnou částí **daňové příjmy**, které činily **79,9 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly **vyšší o 12,8 %, tj. o 9,1 mld. Kč**. Nedaňové a kapitálové příjmy činily opět pouze zlomkovou část příjmů, jak je patrné z grafu č. 9.

Graf č. 9: Struktura příjmů krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

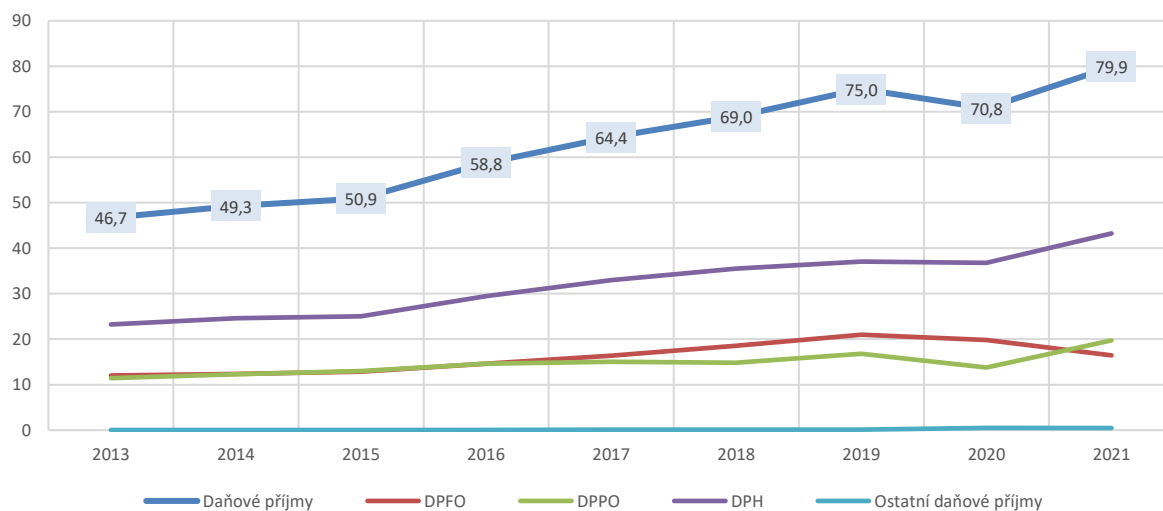

Vlastní příjmy krajů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **88,5 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 11 mld. Kč**, tj. o 14,2 %. Proti roku 2019 se jednalo o zvýšení o 6,4 mld. Kč, respektive o 7,8 %.

Ačkoli se **daňové příjmy** krajů proti roku 2020 **zvýšily o 9,1 mld. Kč**, tj. o 12,8 % a **dosáhly 79,9 mld. Kč**, tak k meziročnímu **růstu** došlo pouze u **daně z příjmu právnických osob** (o 6 mld. Kč, tj. o 43,6 %) a **daně z přidané hodnoty** (o 6,5 mld. Kč, tj. o 17,5 %). K růstu celkových daňových příjmů přispělo především **navýšením podílu krajů na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 8,92 % na **9,78 %**. Naopak u **daně z příjmů fyzických osob** došlo proti loňskému roku **k poklesu o 3,4 mld. Kč**, respektive o 17 %. Toto snížení bylo způsobeno především zrušením superhrubé mzdy vedoucí

ke snížení zdanění mezd. Ostatní daně, jejichž podíl na celkových daňových příjmech je minimální, meziročně klesly o 4,1 %, jak je patrné z grafu č. 10.

Graf č. 10: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Nedaňové příjmy společně s kapitálovými představovaly **pouze nepatrnou část celkových příjmů** krajů, kdy tyto příjmy činily v součtu **8,6 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 1,9 mld. Kč**, tj. o 29,3 %.

Kraje v roce 2021 **přijaly transfery v celkové výši 202,9 mld. Kč** a meziročně se jejich výše **zvýšila o 18 mld. Kč**, respektive o 9,7 %. Zásadní vliv na jejich vývoj měly **neinvestiční transfery**, které se meziročně **zvýšily o 19,4 mld. Kč**, tj. o 11,5 % a dosáhly 188,3 mld. Kč. Naproti tomu **investiční transfery** meziročně **klesly o 8,9 %**, respektive o 1,4 mld. Kč na 14,5 mld. Kč.

Růst neinvestičních transferů souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství. Transfery z rozpočtu kapitoly **MŠMT dosáhly 154,4 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 14,7 mld. Kč**, tj. o 10,5 %. Přičemž za zvýšením poskytnutých transferů stojí především přímé náklady na vzdělávání, které se meziročně zvýšily o 14,2 mld. Kč, tj. o 10,8 %. Dále lze zmínit transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** (dále jen „MPSV“), které se **zvýšily o 3,9 mld. Kč**, tj. o 21,1 %, a dosáhly 22,5 mld. Kč. Největší podíl na růstu transferů z rozpočtu MPSV mají neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, které činily 19,2 mld. Kč (meziročně o 3 mld. Kč, respektive 18,7 % více).

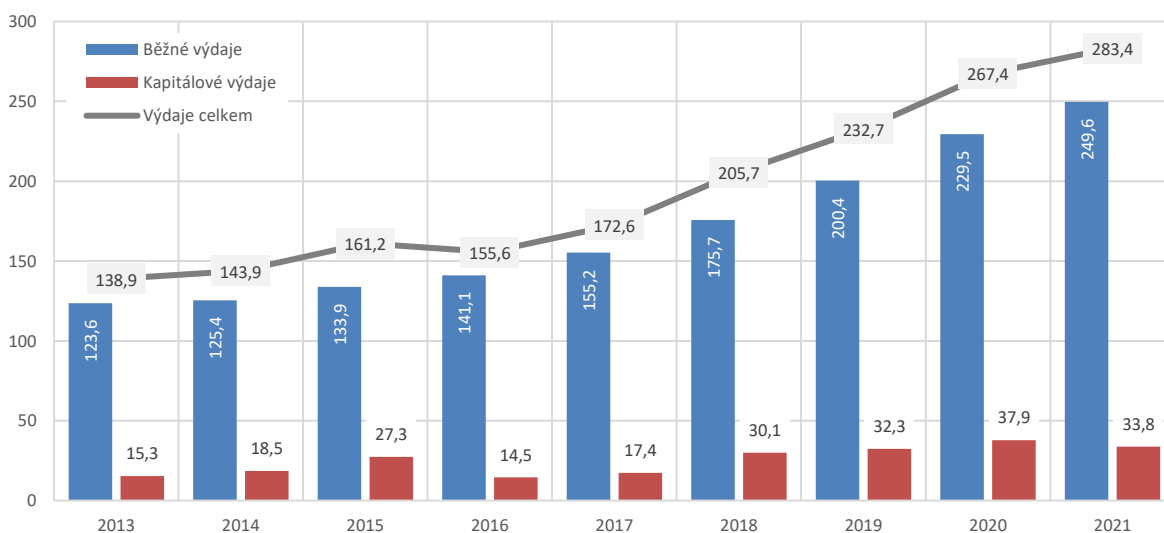
Na straně **investičních transferů** došlo **k poklesu** především u dotací poskytnutých z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo dopravy** (dále jen „MD“), které **klesly o 2,2 mld. Kč** a v roce 2021 byly nulové. Jednalo se o prostředky určené na pořízení a modernizaci železničních kolejových vozidel. Naopak k růstu došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury, které činily 3,8 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 1,2 mld. Kč, jak lze vidět v tabulce č. 9.

Tabulka č. 9: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu, z rozpočtů státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky ³
Úřad vlády České republiky	5,7	5,7		
Ministerstvo financí	0,6	0,6		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	22 570,3	22 450,5	119,8	
Ministerstvo vnitra	21,3	21,3		
Ministerstvo životního prostředí	1 987,2	103,6	1 883,7	
Ministerstvo pro místní rozvoj	7 887,9	159,3	7 728,6	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	168,5	1,4	167,2	
Ministerstvo dopravy	3 116,7	3 116,7		
Ministerstvo zemědělství	78,1	15,5	62,6	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	154 643,4	154 358,0	285,4	
Ministerstvo kultury	269,0	96,0	173,0	
Ministerstvo zdravotnictví	1 868,1	1 833,1	34,9	
Národní fond	80,2	14,8	65,4	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	1 660,6	1 660,6		
VPS - ostatní transfery	1 424,5	1 380,5	44,0	
Státní zemědělský intervenční fond	0,3	0,3		
Státní fond životního prostředí	291,0	289,6	1,4	
Státní fond dopravní infrastruktury	5 948,7	2 129,0	3 819,7	
Region soudržnosti Severozápad	11,2	0,3	11,0	
Celkem	202 033,3	187 636,7	14 396,7	0

Vývoj celkových výdajů krajů navázal na meziroční růsty, které byly od roku 2013, vyjma roku 2016, vykázány každý rok. **Celkové výdaje v roce 2021 činily 283,4 mld. Kč** a zaznamenaly meziroční **růst o 16 mld. Kč**, tj. o 6 %. Po jejich **očistění o přímé náklady na vzdělávání² činí 137,1 mld. Kč**. Jejich růst byl způsoben pouze **růstem běžných výdajů**, které se **zvýšily o 20,1 mld. Kč**, tj. o 8,8 % a dosáhly 249,6 mld. Kč. Naopak **kapitálové výdaje** krajů meziročně **klesly o 4,4 mld. Kč**, respektive o 10,9 % na 33,8 mld. Kč, jak je patrné na grafu č. 11.

Graf č. 11: Struktura výdajů krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

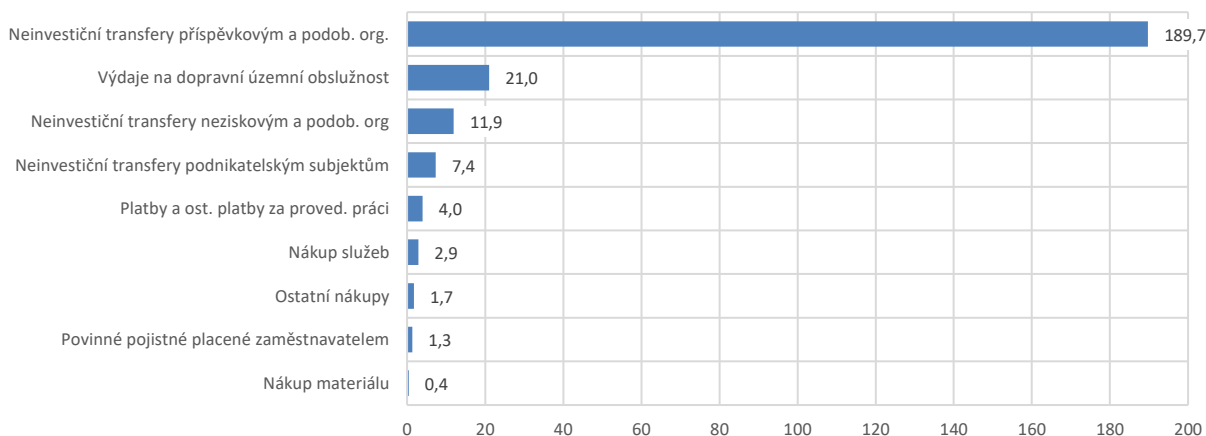

Vývoj **celkových výdajů krajů** je závislý především na vývoji jejich **běžných výdajů**, které v roce 2021 **představovaly 88,1 %** z celkových výdajů. **Největší část běžných výdajů** tvořily **neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím**, které v roce 2021 **činily 189,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 14,8 mld. Kč, tj. o 8,5 %. Přičemž největší část těchto transferů, 152,9 mld. Kč, byla určena **pro organizace působící v oblasti školství** (meziročně o 13,7 mld. Kč, respektive o 9,8 % více), kdy většinu těchto prostředků kraje obdržely ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, které činily 146,3 mld. Kč. Dále lze zmínit prostředky určené pro organizace působící v **oblasti dopravy** ve výši 13,4 mld. Kč (o 0,3 mld. Kč, tj. o 2,5 %

více), **sociálních služeb** ve výši 11,8 mld. Kč (o 1,6 mld. Kč, tj. o 15,2 % více) nebo **zdravotnictví** ve výši 7,1 mld. Kč (o 0,9 mld. Kč, tj. o 11,3 %).

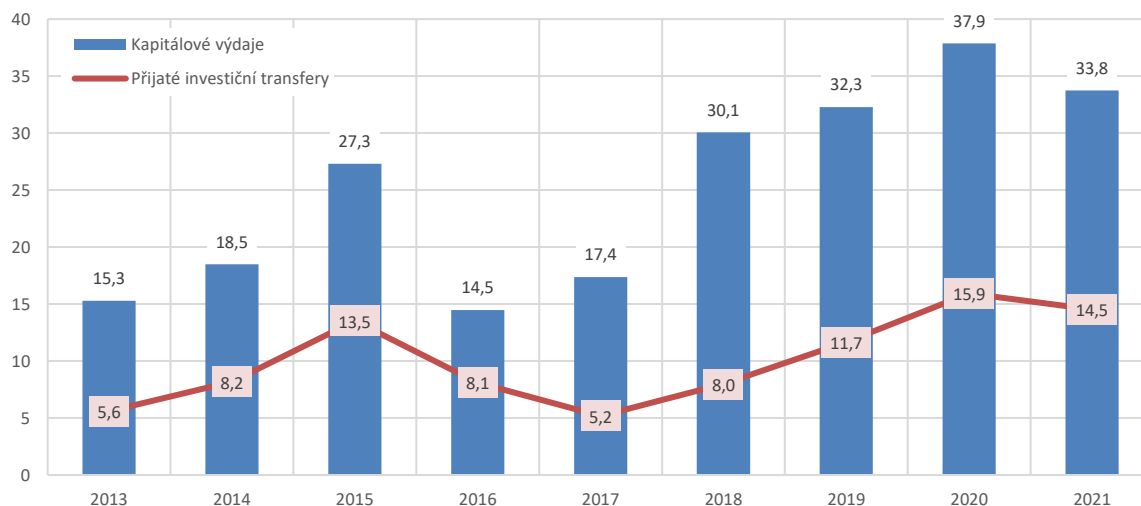
Mimo neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím činily největší část běžných výdajů výdaje na dopravní územní obslužnost, neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím či neinvestiční transfery podnikatelským subjektům. **Celkové výdaje krajů v rámci neinvestičních transferů** sice činily **208,9 mld. Kč**, ale z **jejich vlastního rozpočtu** poskytly pouze **1,1 mld. Kč**. Podrobná struktura běžných výdajů je zobrazena v grafu č. 12.

Graf č. 12: Struktura běžných výdajů krajů v roce 2021 (mld. Kč)

Vývoj kapitálových výdajů krajů měl od roku 2013 proměnlivé tendence, které byly, s výjimkou roku 2017, vázané na vývoj přijatých investičních transferů. Z grafu č. 13 je patná **silná závislost** uskutečněných **investičních aktivit krajů na přijatých investičních transferech**, kdy poměr přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích krajů činil v období 2013 - 2021 v průměru 40,5 %. Kraje v rámci **investičních transferů** vydaly **10,6 mld. Kč**, ale výdaje z **vlastního rozpočtu činily 2,2 mld. Kč**.

Graf č. 13: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery kraji v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

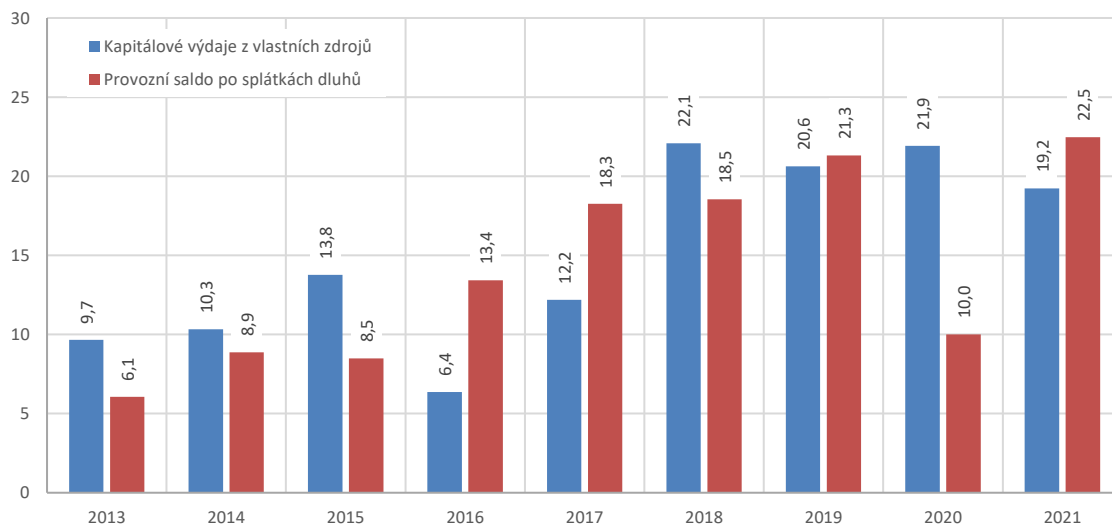

Při grafickém porovnání provozního salda⁴ po splátkách dluhů a kapitálových výdajů očištěných o přijaté transfery⁵ je patrné, že v roce 2021 kraje nevyužily plně svůj investiční potenciál. Nicméně je třeba zmínit, že v letech předchozích, kromě let 2016, 2017 a 2019, svůj investiční potenciál využívaly plně nebo dokonce investovaly více, tj. využívaly úspory na bankovních účtech z minulých let nebo půjčené peněžní prostředky. Celý vývoj je demonstrován na grafu č. 14.

⁴ Provozním saldem se rozumí disponibilní peněžní prostředky, které z běžných příjmů mohou být využity na investice, případně splácení dluhů atd. Provozní saldo = (daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční transfery) – běžné výdaje.

⁵ Kapitálové výdaje z vlastních zdrojů = kapitálové výdaje – investiční přijaté transfery.

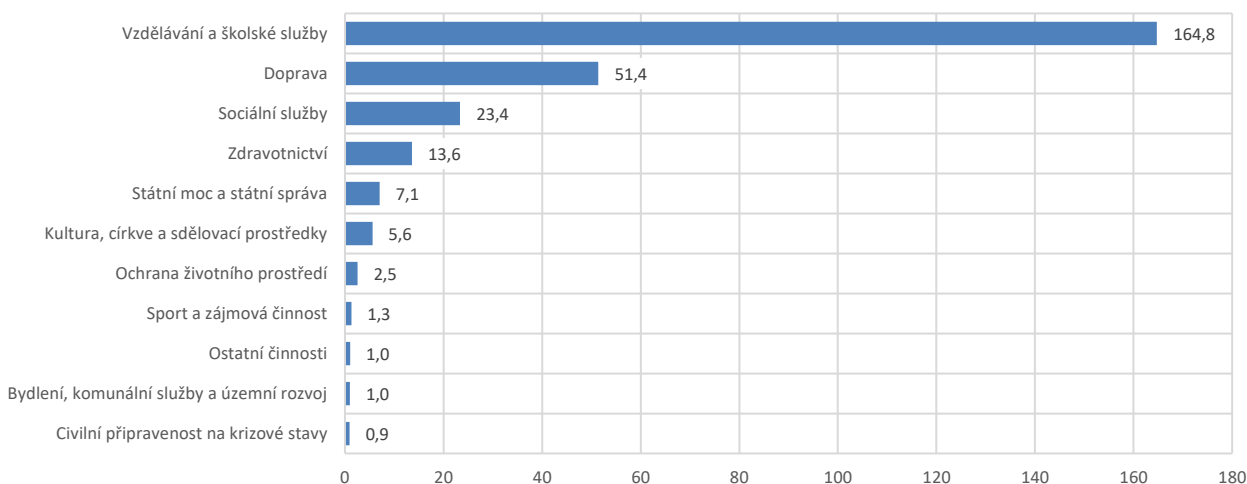
Graf č. 14: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Z odvětvového pohledu směřovaly výdaje krajů především do oblasti školství, kam bylo vynaloženo 164,8 mld. Kč, tj. o 9,7 % respektive o 14,6 mld. Kč více. Je třeba uvést, že kraje v roce 2021 zároveň obdržely z rozpočtu kapitoly MŠMT transfery v celkové výši 154,6 mld. Kč, tedy naprostá většina jejich výdajů do oblasti školství byla uskutečněna z peněžních prostředků přijatých ze státního rozpočtu.

Dalšími výdajově významnými oblastmi byly pro kraje v roce 2021 oblasti dopravy, sociálních služeb či zdravotnictví, jak je patrné z grafu č. 15.

Graf č. 15: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2021 (mld. Kč)

3 Příjmy a výdaje obcí a DSO

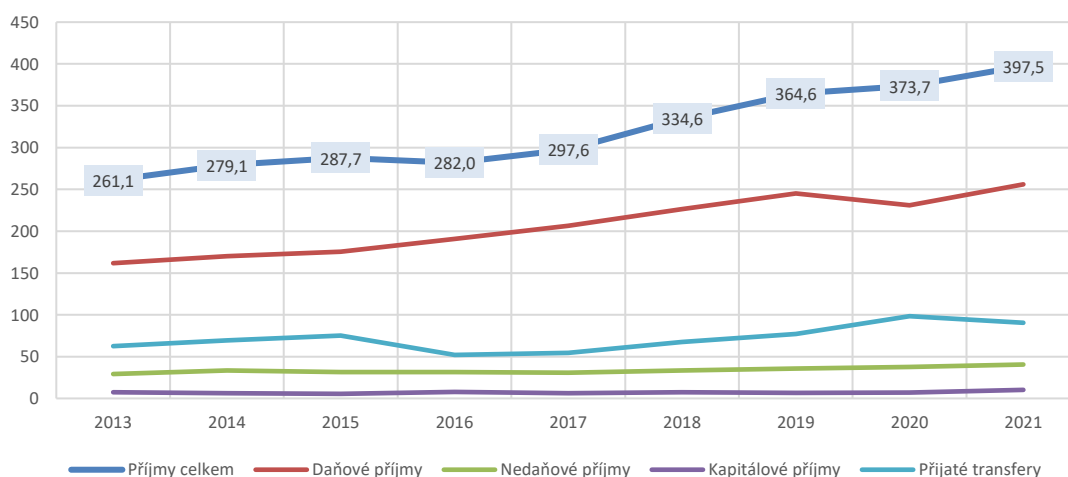
Hospodaření obcí skončilo v roce 2021 kladným saldem rozpočtu ve výši 33,4 mld. Kč, což představuje téměř dvojnásobné saldo hospodaření oproti roku 2020, kdy se jejich rozpočet nacházel v přebytku 18,9 mld. Kč. Saldo rozpočtu dokonce převýšilo saldo z roku 2019, a to o 28,9 %, tj. 7,5 mld. Kč (viz graf č. 16). Bez hl. m. Prahy celkové konsolidované příjmy obcí v roce 2021 činily 291,8 mld. Kč, výdaje 274,4 mld. Kč a výsledek hospodaření skončil v přebytku 17,4 mld. Kč. Přebytek rozpočtu meziročně vzrostl o 74,2 %, tj. o 7,4 mld. Kč. Výsledek hospodaření byl v roce 2021 dokonce lepší i než před vypuknutím pandemie, kdy činil 11,2 mld. Kč.

Graf č. 16: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obce“) dosáhly **397,5 mld. Kč**, meziročně **vzrostly o 6,4 %**, tj. o **23,7 mld. Kč**. V případě očištění celkových příjmů o **transfery určené na přímé náklady na vzdělávání²** ve výši 18,5 mld. Kč, které přijalo hl. m. Praha, **činí celkové příjmy 378,9 mld. Kč**. Výrazný meziroční růst byl vykázan především u **daňových příjmů**, které se **zvýšily o 25,2 mld. Kč**, tj. o 10,9 % a **dosáhly 256 mld. Kč**. Tento značný růst je způsoben především poklesem daňových příjmů v roce 2020 a jejich následným růstem v roce 2021. Inkaso daňových příjmů bylo v roce 2021 vyšší o 10,8 mld. Kč, respektive o 4,4 % než v roce 2019. Oproti tomu u **transferů** došlo v roce 2021 k meziročnímu **poklesu o 7,7 mld. Kč**, tj. o 7,8 % na 90,7 mld. Kč. Meziroční pokles byl způsoben především z důvodu poskytnutí jednorázového příspěvku obcím pro rok 2020 podle zákona č. 159/2020 Sb. ve výši 13,4 mld. Kč. V roce 2021 byl vyplácen příspěvek ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu, jehož výpočet je založen na jiném principu respektujícím fiskální politiku a princip fungování sdílených daní. U **nedaňových příjmů** došlo k **růstu o 3 mld. Kč**, tj. o 8,1 % na 40,5 mld. Kč a u **minoritních kapitálových příjmů** došlo k výraznému **růstu o 46,1 %**, tj. o 3,2 mld. Kč na **10,2 mld. Kč**, jak lze vidět v grafu č. 17.

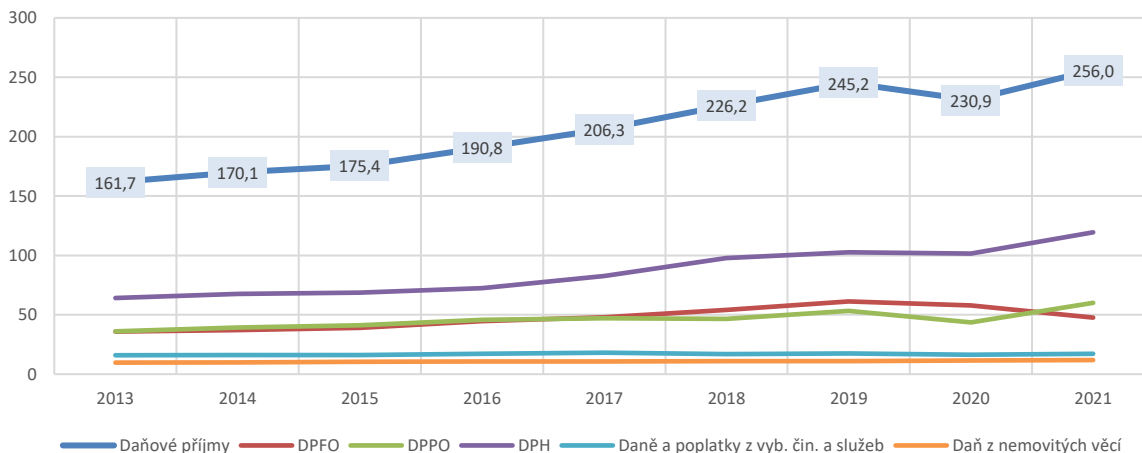
Graf č. 17: Struktura příjmů obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Daňové příjmy obcí vykázaly v roce 2021 opět návrat k růstové tendenci, kterou měly, s výjimkou roku 2020, v celém sledovaném období let 2013 – 2021 a dosáhly **256 mld. Kč** (o 25,2 mld. Kč, tj. o 10,9 % více). Na růstu se podílelo především **navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 23,58 % na **25,84 %**. Dále v roce 2021 vykázalo nejvýznamnější růst inkaso **daně z přidané hodnoty**, u kterého došlo k **růstu o 17,8 mld. Kč**, tj. o 17,5 % na 119,4 mld. Kč a inkaso z **daně z příjmů právnických osob**, které se **zvýšilo o 16,5 mld. Kč**, tj. o 37,8 % na 60,1 mld. Kč. **Daně a poplatky z vybraných činností a služeb** vykázaly **růst o 5,2 %** na celkových 17,1 mld. Kč a u inkasa **daně z nemovitých věcí** došlo k **růstu o 2,8 %** na 11,9 mld. Kč. Naopak k **poklesu** došlo u **daně z příjmů fyzických osob**, kde došlo k poklesu

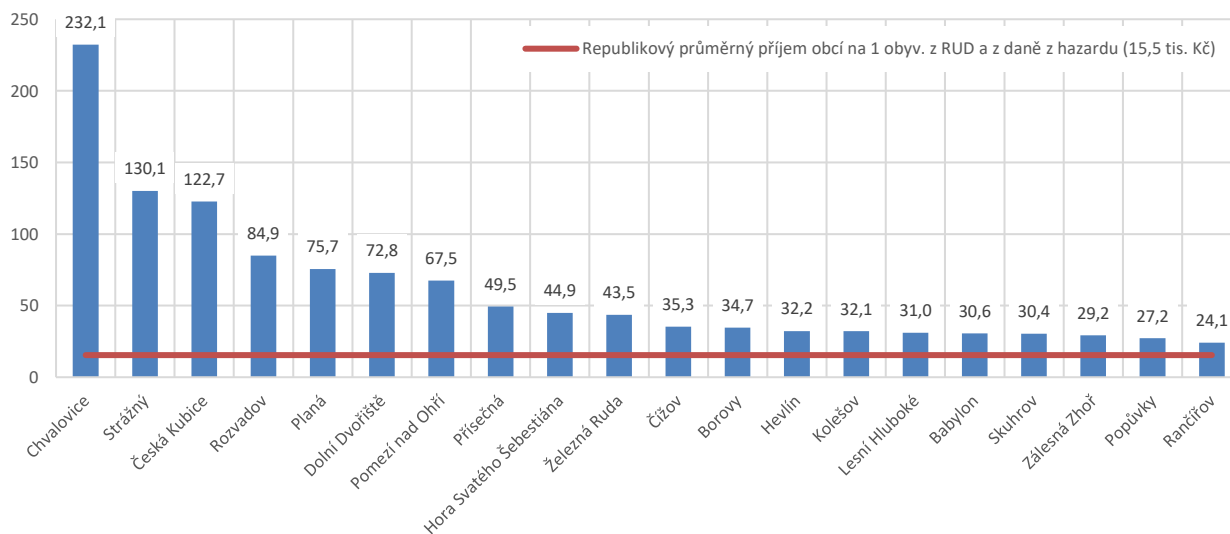
o 10,3 mld. Kč, tj. o 17,8 % na 47,5 mld. Kč. Tento pokles byl způsoben především **zrušením institutu superhrubé mzdy** a také výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům. Vývoj a struktura daňových příjmů jsou zachyceny v grafu č. 18.

Graf č. 18: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

V části daňových příjmů stojí za zmínku příjem vybraných obcí z daní z hazardních her, který sice z celkového pohledu na příjem obcí zastává naprosto minimální podíl, nicméně u vybraných obcí tvoří značnou část jejich příjmů, který, v některých případech, několikanásobně překračuje republikový průměr. Jak je patrné z grafu č. 19, tak nejvyšším příjmem z rozpočtového určení daní a z hazardních her má na 1 obyvatele obec Chvalovice, která se svým příjmem ve výši 232,1 tis. Kč překračuje republikový průměr 15 krát. Dále je možné zmínit obce Strážný (8,4 krát), Česká Kubice (7,9 krát) nebo Rozvadov (5,5 krát).

Graf č. 19: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a daně z hazardních her v roce 2021 (tis. Kč)

Nedaňové příjmy obcí pramenily především z příjmů z pronájmu majetku, které dosáhly výše 14 mld. Kč (meziročně o 1 mld. Kč, tj. o 8 % více) a z příjmů z vlastní činnosti ve výši 12,3 mld. Kč (meziroční růst o 2,1 mld. Kč, tj. o 20,2 % více). Nicméně i s **kapitálovými** příjmy tvořily dohromady **minoritní část** v podobě přibližně 1/8 z celkových příjmů obcí.

Obce v roce 2021 přijaly **transfery v celkové výši 90,7 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **poklesu o 7,7 mld. Kč**, tj. o 7,8 %. V časovém období 2013 – 2021 došlo k meziročnímu poklesu celkových přijatých transferů pouze jednou a to v roce 2016. Pokles celkových přijatých transferů obcí byl způsoben jak **poklesem neinvestičních transferů**, které činily **65,2 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 5,8 mld. Kč**, tj. o 8,2 %, tak i poklesem **investičních transferů**, které **dosáhly 25,5 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 1,9 mld. Kč**, tj. o 7 %.

Největší část neinvestičních transferů přijaly obce z rozpočtu kapitoly MŠMT, které činily 24 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 3,5 mld. Kč, tj. o 16,9 %. Nicméně je třeba uvést, že naprostou většinu těchto prostředků přijalo hlavní město Praha (dále jen „hl. m. Praha“) v rámci přímých nákladů na vzdělávání² ve výši 18,5 mld. Kč. Dále lze zmínit prostředky přijaté z rozpočtu kapitoly MPSV ve výši 7,1 mld. Kč, které se meziročně zvýšily o 0,7 mld. Kč, respektive o 11,6 % a byly určeny především na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí ve výši 1,7 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč, tj. o 4,8 % více), na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (§ 101, § 102 a § 103) ve výši 1,7 mld. Kč (o 0,3 mld. Kč, tj. o 20 % více) a na řešení naléhavých potřeb při zabezpečení provozu sociálních služeb zřízených a provozovaných obcemi ve výši 1,5 mld. Kč (o 0,4 mld. Kč, tj. o 38,1 % více). Naopak k **nejvýraznějšímu poklesu** došlo u prostředků poskytnutých z rozpočtu kapitoly VPS, které činily 3,7 mld. Kč a meziročně se snížily o 10,5 mld. Kč, tj. o 73,7 %. Přičemž se na poklesu nejvíce podílel **jednorázový příspěvek obcím pro rok 2020 podle zákona č. 159/2020 Sb.**, který byl obcím vyplacen v roce 2020 ve výši 13,4 mld. Kč, ale v roce 2021 již k jeho výplatě nedošlo. Zároveň obce v roce 2021 proti roku 2020 přijaly 3,2 mld. Kč v rámci příspěvku obcím ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021.

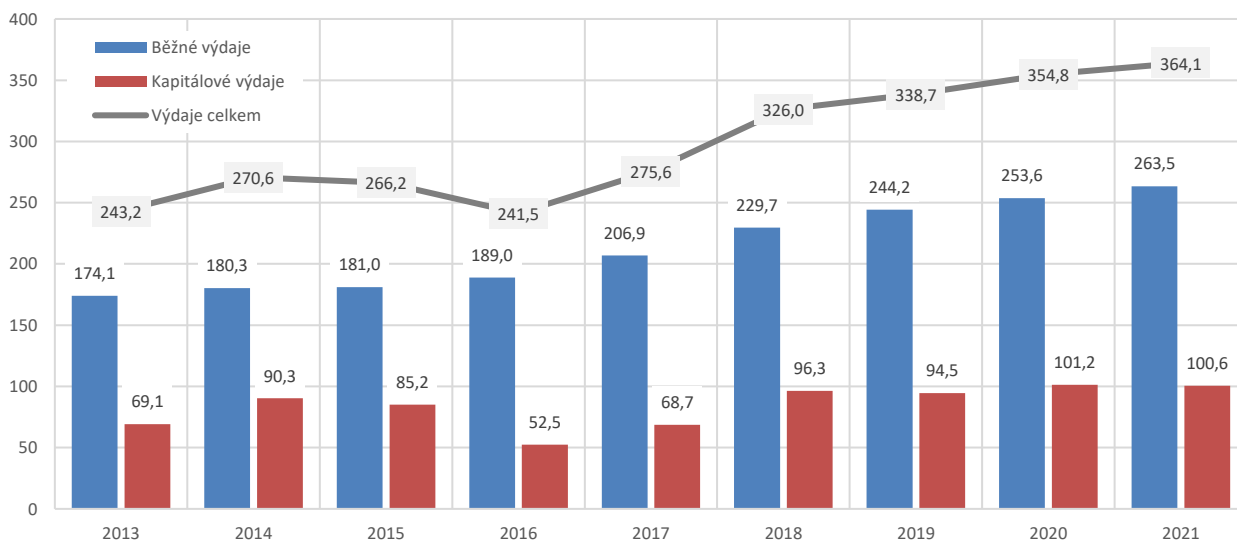
Z pohledu investičních transferů přijaly obce **nejvíce peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj** (dále jen „MMR“) ve výši 9,2 mld. Kč, což představovalo meziroční pokles o 0,1 mld. Kč, tj. o 1,2 %. Největší část těchto prostředků ve výši 6,1 mld. Kč (meziročně o 1,2 mld. Kč, tj. o 16,1 % méně) byla obcemi přijata v rámci Integrovaného regionálního operačního programu. Dále lze zmínit prostředky ve výši 2,1 mld. Kč určené na program Podpora rozvoje regionů 2019+ (meziročně o 0,7 mld. Kč, tj. o 49,1 % více). **Z rozpočtu kapitoly MŽP** obce přijaly 3,3 mld. Kč v rámci Operačního programu životní prostředí 2014 – 2020 (meziročně o 1,9 mld. Kč, tj. o 37,2 % více). Dále lze zmínit prostředky z rozpočtu **Státního fondu životního prostředí**, které činily 2,5 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 1,2 mld. Kč, tj. o 85,4 % nebo prostředky z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury** ve výši 2,3 mld. Kč (meziroční růst o 0,7 mld. Kč, tj. o 42 %). Ostatní přijaté transfery je možno vidět v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu, z rozpočtů státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (mld. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky ³
Úřad vlády České republiky	10,7	10,7		
Ministerstvo obrany	10,2	7,6	2,7	
Ministerstvo financí	13,2	11,0	2,2	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	7 170,1	6 977,5	192,6	
Ministerstvo vnitra	605,9	207,0	398,9	
Ministerstvo životního prostředí	3 784,2	878,3	2 905,9	
Ministerstvo pro místní rozvoj	10 853,6	1 712,1	9 141,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	312,3	48,9	263,4	
Ministerstvo dopravy	289,1	289,1		
Ministerstvo zemědělství	2 383,0	877,9	1 505,2	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	23 966,9	23 923,3	43,6	
Ministerstvo kultury	991,3	948,8	42,4	
Ministerstvo zdravotnictví	593,5	581,7	11,8	
Národní sportovní agentura	13,8		13,8	
Technologická agentura České republiky	2,9	2,9		
Národní fond	162,1	37,9	124,1	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	11 462,1	11 462,1		
VPS - ostatní transfery	4 962,1	3 711,3	1 208,3	42,5
Státní zemědělský intervenční fond	295,3	40,0	255,3	
Státní fond životního prostředí	2 482,3	146,1	2 201,5	134,7
Státní fond dopravní infrastruktury	2 376,0	129,3	2 246,7	
Státní fond podpory investic	285,6	8,5	210,5	66,6
Státní fond kultury	0,1	0,1		
Státní fonc kinematografie	1,0	1,0		
Region soudržnosti Jihozápad			0,1	
Region soudržnosti Jihovýchod			1,8	
Celkem	73 029,2	52 013,2	20 772,3	243,7

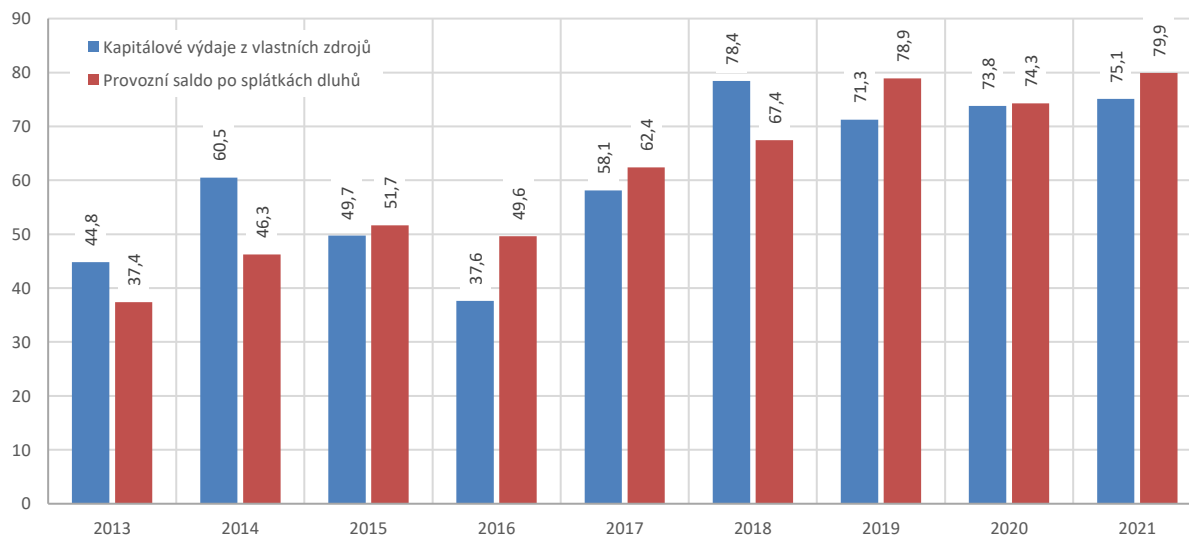
Od roku 2013 dochází u obcí ke každoročnímu zvyšování **celkových výdajů**, které v roce 2021 činily **364,1 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 9,2 mld. Kč**, tj. o 2,6 %. Po **očistění celkových výdajů obcí o přímé náklady na vzdělávání²** činí jejich výše **345,5 mld. Kč**. Na tomto meziročním zvýšení se podílel pouze **růst běžných výdajů**, které se zvýšily **o 9,8 mld. Kč**, respektive o 3,9 % na **263,5 mld. Kč**. Naopak u **kapitálových výdajů** došlo k meziročnímu **poklesu o 0,6 mld. Kč**, respektive 0,6 % na 100,6 mld. Kč, jak lze vidět v grafu č. 20.

Graf č. 20: Struktura výdajů obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Obce v posledních třech letech svůj investiční potenciál⁶ plně nevyužily, jak je patrné z grafu č. 21. Od roku 2015 ho dokonce využily pouze jednou a to v roce 2018, kdy investovaly více, než kolik představoval jejich investiční potenciál.

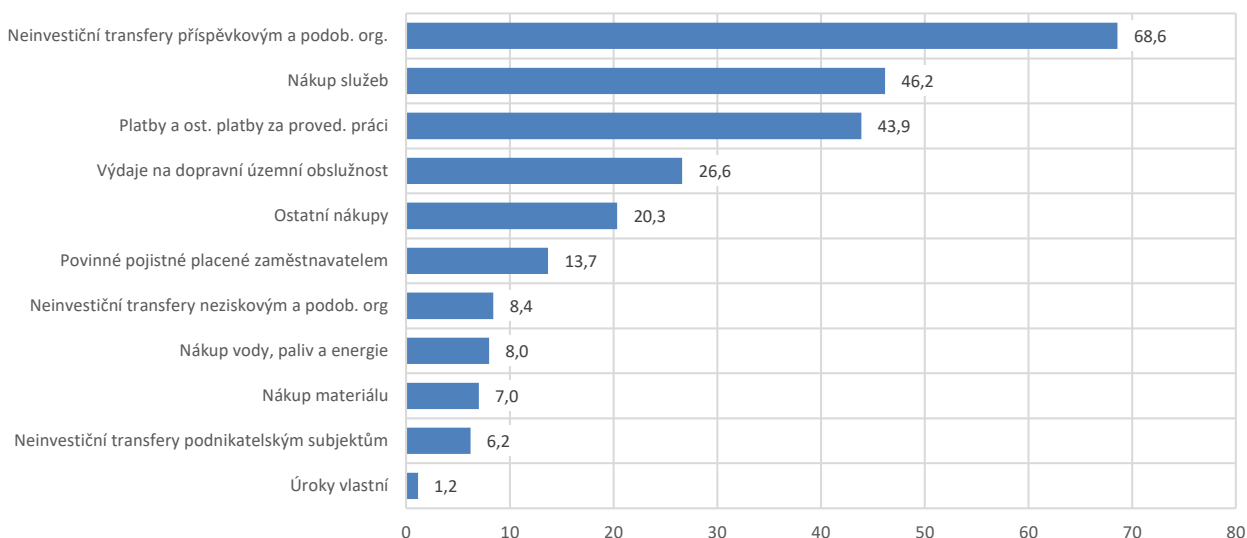
Graf č. 21: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Z detailnějšího pohledu na **běžné výdaje** obcí, které **představují 72,4 % celkových výdajů**, vyplývá, že většina prostředků obcí směřovala do **neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím** ve výši 68,6 mld. Kč. Jednalo se především o organizace z oblasti školství (37,9 mld. Kč), sociálních služeb (11,5 mld. Kč) a kultury (8,5 mld. Kč). Dále významnou část z běžných výdajů tvořily **platby a ostatní platby za provedenou práci**, které společně s povinným pojistným placeným zaměstnavatelem činily 57,6 mld. Kč, výdaje na **nákup služeb** ve výši 46,2 mld. Kč nebo výdaje na **dopravní obslužnost** v hodnotě 26,6 mld. Kč, jak je zřejmé z grafu č. 22.

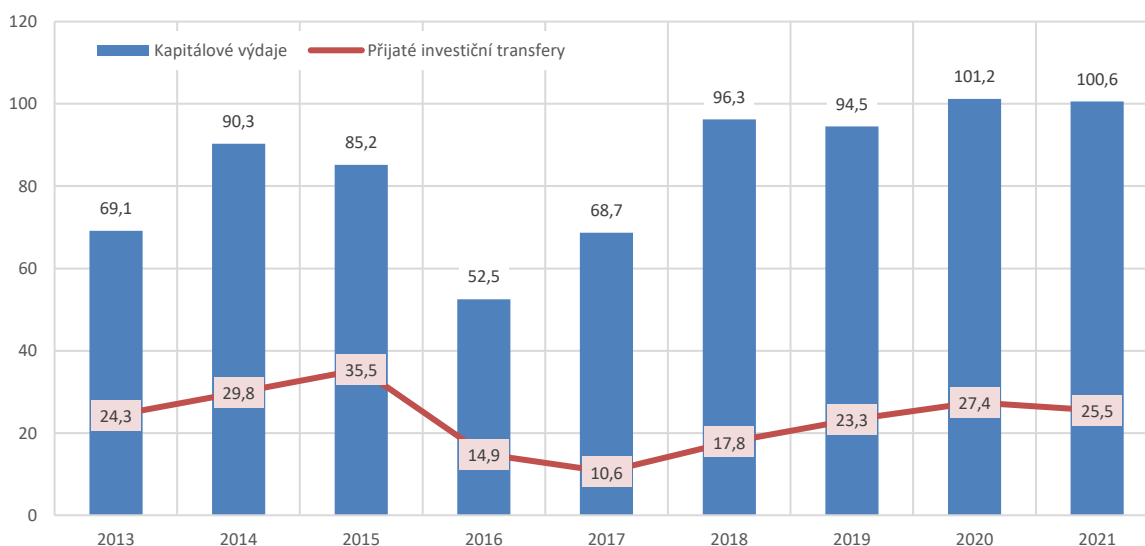
⁶ Rozdíl mezi provozním saldem očištěným o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálovými výdaji očištěnými o přijaté investiční transfery.

Graf č. 22: Struktura běžných výdajů obcí v roce 2021 (mld. Kč)

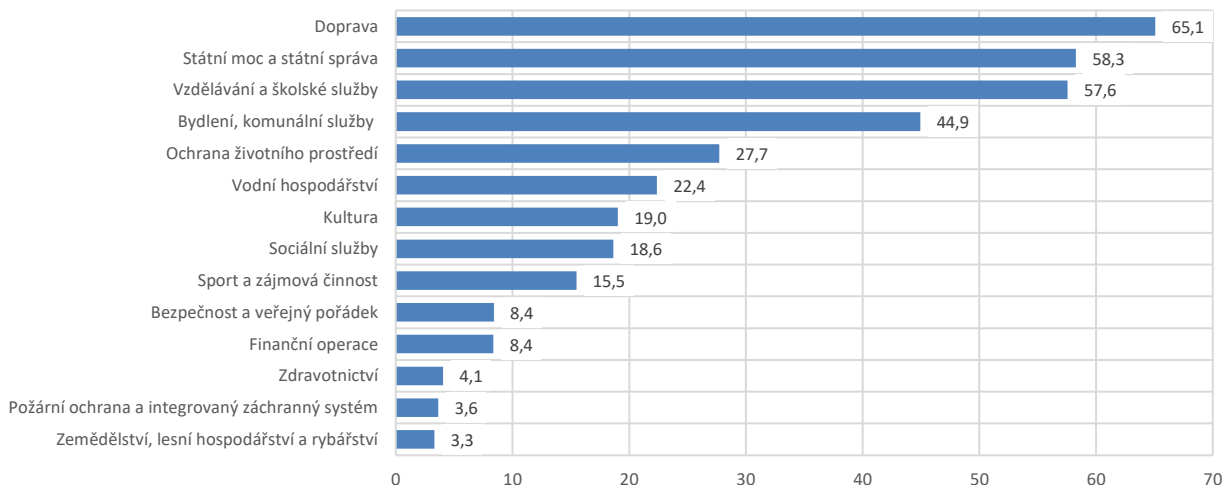
Vývoj kapitálových výdajů obcí od roku 2013 značně kolísá, jak je vidět z grafu č. 23. Zároveň je z příloženého grafu zřejmé, že kapitálové výdaje obcí příliš nekorelují s vývojem přijatých investičních transferů, ale to je způsobeno také tím, že poměr investičních přijatých transferů na kapitálových výdajích obcí není tak vysoký, jako např. u krajů. U obcí se poměr pohyboval v letech 2013 – 2021 v rozmezí od 15,4 % v roce 2017 až 41,6 % v roce 2015.

Graf č. 23: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

V případě odvětvových výdajů obcí směřovala většina prostředků do oblasti dopravy (65,1 mld. Kč, tj. o 3,6 %, respektive o 2,3 mld. Kč více), státní moci (58,3 mld. Kč, tj. o 1,4 % více), vzdělávání (57,6 mld. Kč, tj. o 1,9 % více) či bydlení (44,9 mld. Kč, tj. o 9,3 %, respektive o 3,8 mld. Kč více). Ostatní odvětvové výdaje je možné pozorovat v grafu č. 24.

Graf č. 24: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2021 (mld. Kč)

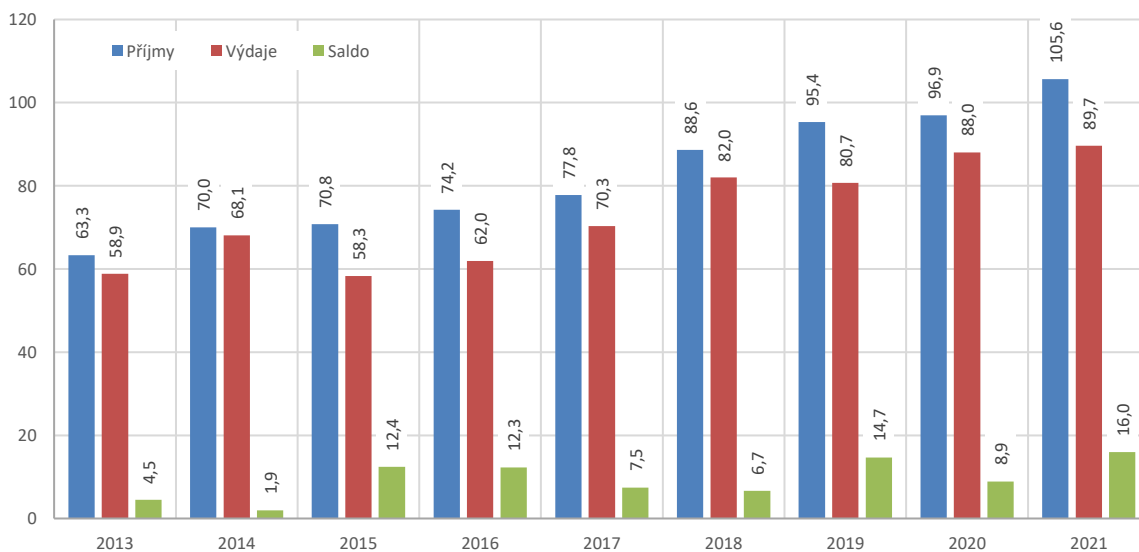

3.1 Hospodaření hlavního města Prahy

Rozpočtové hospodaření hl. m. Prahy je v rámci výkaznictví (finanční a účetní výkazy) sledováno jako rozpočet obce a je proto zahrnuto do výše uvedených souhrnných výsledků hospodaření obecních rozpočtů. Postavení hl. m. Prahy v rámci územních rozpočtů je však specifické, a to z hlediska systému veřejné správy (hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje), a současně i z hlediska objemu peněžních prostředků, které procházejí jeho rozpočtem. **Příjmy hl. m. Prahy představují zhruba čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů** (v roce 2021 to bylo 26,8 %). V následující části jsou proto výsledky hospodaření hl. m. Prahy uvedeny samostatně.

Celkové příjmy hl. m. Prahy zaznamenaly v celém období let 2013 – 2021 pravidelné meziroční nárůsty. V roce 2021 došlo k růstu o 8,7 mld. Kč, tj. o 9 % na **105,6 mld. Kč**, jak je vyobrazeno v grafu č. 25. Po **očišťení o přímé náklady na vzdělávání²** však jejich výše činí **87,1 mld. Kč**. Proti roku 2019, který byl jako poslední rok nezasažený opatřeními spojenými s onemocněním COVID – 19, zaznamenaly celkové příjmy růst o 10,3 mld. Kč, respektive o 10,8 %. Z toho plyne, že hl. m. Praha na příjmové straně rozpočtu **nezaznamenala** z celkového pohledu výrazný propad.

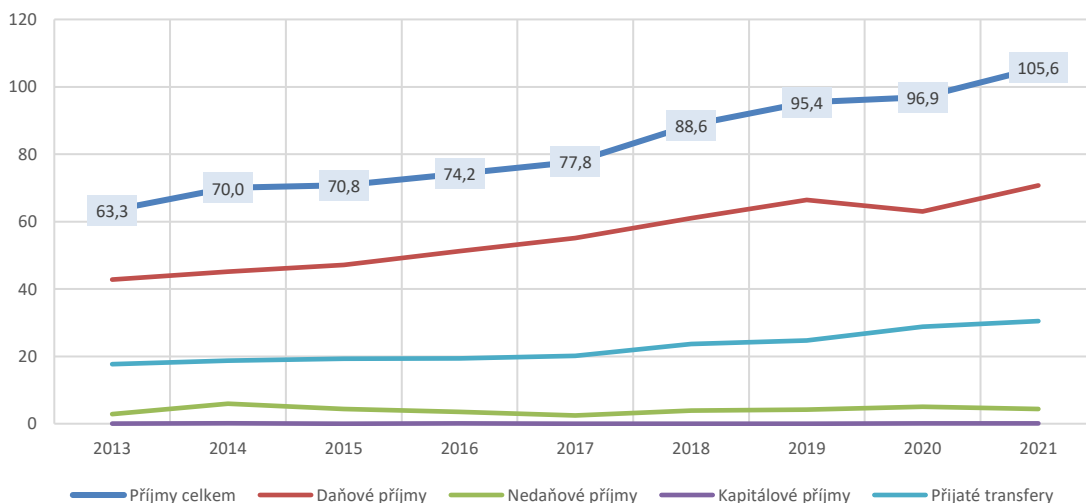
Graf č. 25: Příjmy, výdaje a saldo hospodaření hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

V roce 2021 došlo k meziročnímu **růstu daňových příjmů o 7,7 mld. Kč**, tj. o 12,3 % na 70,7 mld. Kč, **transferů o 1,6 mld. Kč**, tj. o 5,7 % na 30,5 mld. Kč a **kapitálových příjmů o 8,3 % na 0,1 mld. Kč**. Nedaňové příjmy meziročně klesly o 13,9 % na 4,4 mld. Kč.

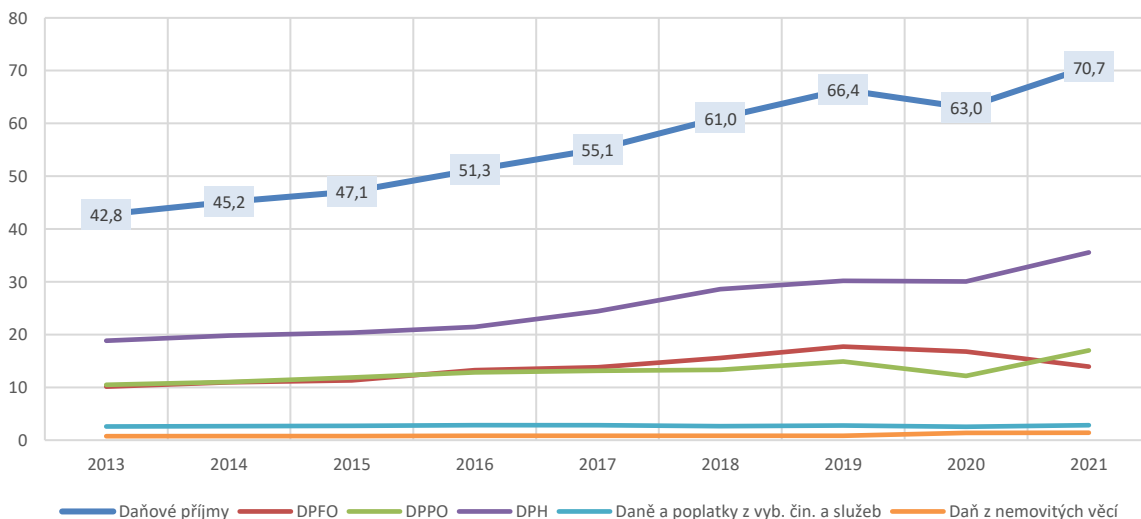
V grafu č. 26 je možné sledovat vývoj jednotlivých druhů příjmů města v období 2013 – 2021.

Graf č. 26: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

V případě struktury **daňových příjmů města**, které tvoří **66,9 % celkových příjmů**, představuje nejvýznamnější část inkaso z **daně z přidané hodnoty**, které dosáhlo **35,6 mld. Kč** (meziročně o 5,5 mld. Kč, tj. o 18,2 % více), dále následuje inkaso z **daně z příjmů právnických osob** ve výši **17 mld. Kč** (meziroční růst o 4,8 mld. Kč, tj. o 39,6 %) a inkaso z **daně z příjmů fyzických osob** ve výši **13,9 mld. Kč** (meziročně o 2,9 mld. Kč, tj. o 17,1 % méně). Tento pokles byl způsoben především **zrušením institutu superhrubé mzdy** a také **výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům**. Daně a poplatky z vybraných činností a služeb a daň z nemovitých věcí tvoří pouze zlomkovou část daňových příjmů, které v součtu činí 4,2 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 0,3 mld. Kč, respektive o 8,4 %. Vývoj jednotlivých daňových příjmů v rozmezí let 2013 – 2021 lze vidět v grafu č. 27.

Graf č. 27: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Výše **nedaňových a kapitálových příjmů** představuje pro hl. m. Prahu **minoritní část příjmů** ve výši **4,5 mld. Kč**. U nedaňových příjmů lze zmínit výnosy z finančního majetku ve výši 1,6 mld. Kč (meziročně o 1 mld. Kč, tj. o 38,3 % méně).

V případě transferů přijatých městem došlo v roce 2021 k růstu o 1,6 mld. Kč, tj. o 5,6 % na 30,5 mld. Kč. **Nárůst přijatých transferů** byl vykázán jak u **neinvestičních transferů**, které činily **29,6 mld. Kč** (meziročně o 1,3 mld. Kč, tj. o 4,5 % více), tak i v **části investičních transferů**, které se meziročně zvýšily o 0,3 mld. Kč, tj. o 68,1 % na **0,9 mld. Kč**.

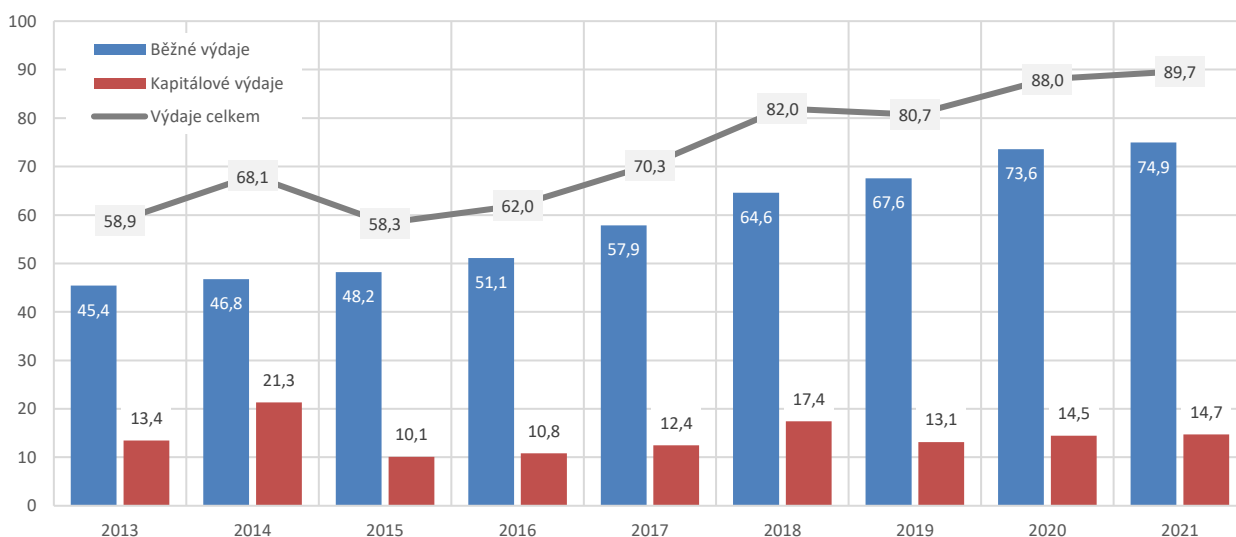
V případě **neinvestičních přijatých transferů** se jednalo především o **prostředky z rozpočtu kapitoly MŠMT** ve výši **21,7 mld. Kč** (meziroční růst o 2,3 mld. Kč, tj. o 12 %), které z naprosté většiny tvořily přímé náklady

na vzdělávání ve výši 18,5 mld. Kč (meziročně o 1,8 mld. Kč, tj. o 10,9 % více). Dále je možné zmínit prostředky poskytnuté z rozpočtu kapitoly **MPSV** ve výši **2,4 mld. Kč** (meziročně o 0,2 mld. Kč tj. o 10,3 % více).

Investiční transfery hl. m. Praha přijala především z rozpočtu **kapitoly MMR** ve výši **0,4 mld. Kč** (o 0,2 mld. Kč, tj. o 107,6 % více) a z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury** ve výši **0,4 mld. Kč** (o 0,2 mld. Kč, tj. o 91,5 % více).

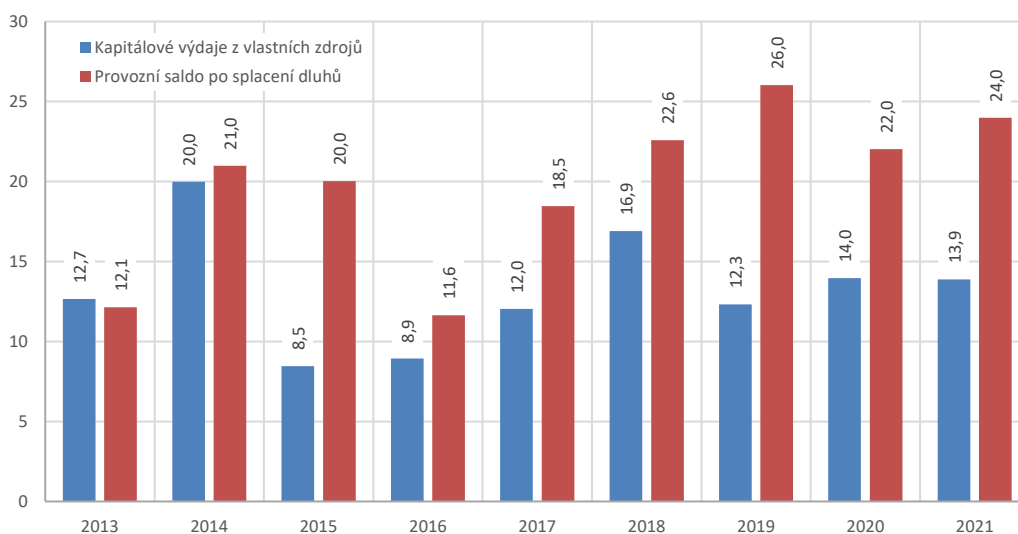
Celkové výdaje hl. m. Prahy se **proti příjmům** meziročně **zvýšily pouze o 1,8 %**, tj. o 1,6 mld. Kč na **89,7 mld. Kč**. Na tomto zvýšení se podílely jak **běžné výdaje**, které se meziročně **zvýšily o 1,8 %**, tj. o 1,3 mld. Kč na **74,9 mld. Kč**, tak i **kapitálové výdaje**, jejichž zvýšení bylo o 1,9 %, tj. o 0,3 mld. Kč na **14,7 mld. Kč**, jak je patrné z grafu č. 28.

Graf č. 28: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

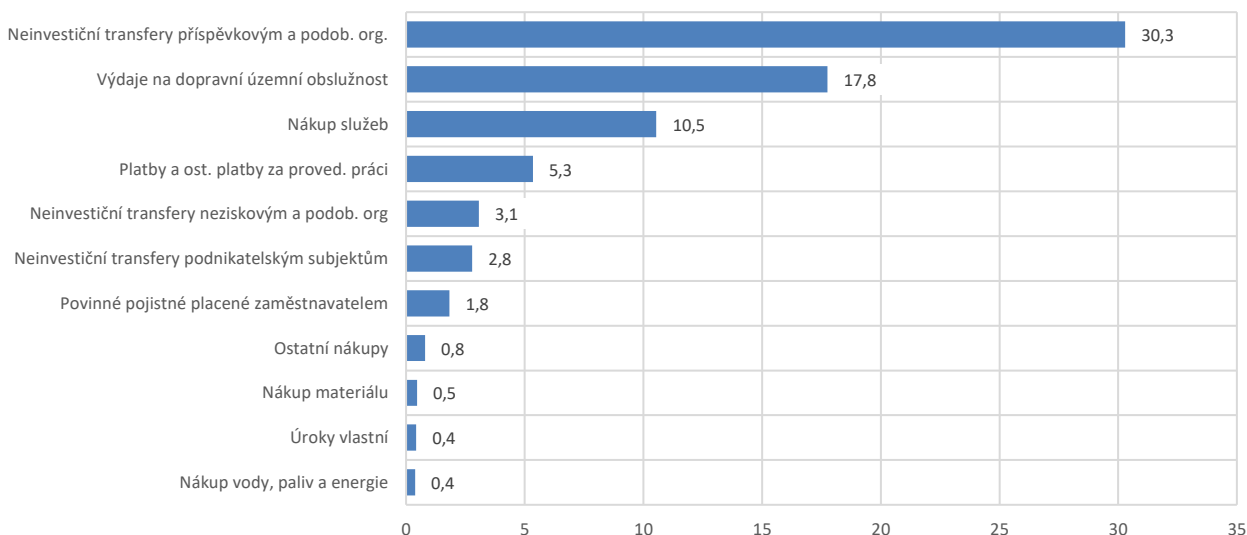
Hl. m. Praha svůj investiční potenciál⁶ v celém období let 2013 – 2021 ani jednou plně nevyužila. Při nevyužívání investičního potenciálu města a při růstu inflace dochází ke snižování reálné hodnoty úspor a prodražování stavebních prací. S ohledem na nízké úrokové míry v minulosti, které v současné době rostou, zároveň dochází k prodražování dluhové služby. Město by se při své finanční stabilitě nemělo obávat vyššího zadlužení a realizovat i jiné investice, než pouze „šetřit“ na plánované investice do dopravy. Tímto se budoucí investice jenom prodraží. Z toho důvodu nelze nazvat hospodaření hl. m. Prahy jinak než nehospodárné. Využívání investičního potenciálu města lze vidět v grafu č. 29.

Graf č. 29: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

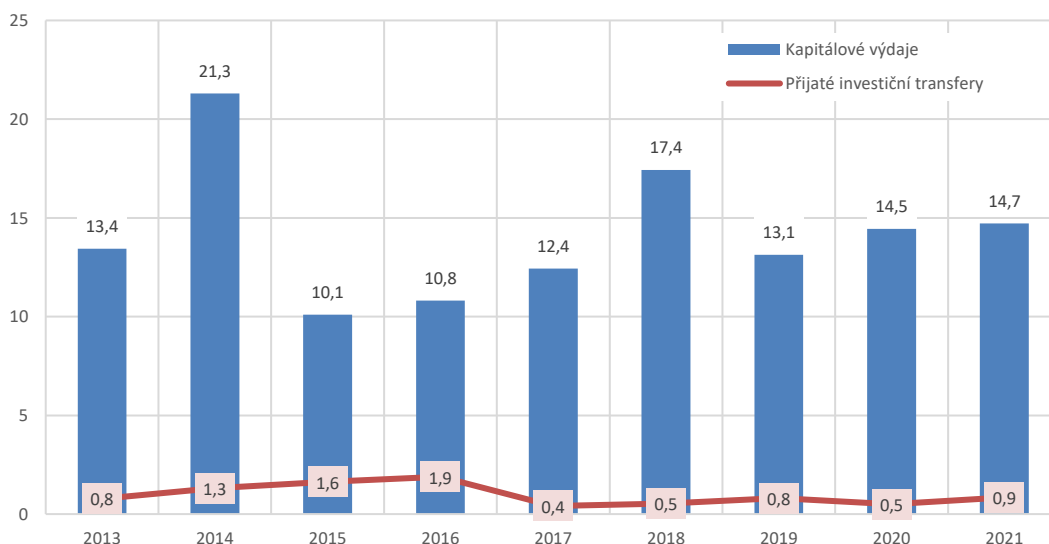
Struktura **běžných výdajů** hl. m. Prahy, které **představují 83,6 %** z celkových výdajů, je ovlivněna především **neinvestičními transfery příspěvkovým a podobným organizacím**, které činily **30,3 mld. Kč** (meziroční růst o 1,2 mld. Kč, tj. o 3,9 %). Jednalo se hlavně o organizace působící v oblasti školství, kam směřovalo 75,1 % zmíněných prostředků. Dále byly běžné výdaje vynakládány v souvislosti s výdaji na dopravní územní obslužnost, které činily 17,8 mld. Kč (o 3,6 %, tj. o 0,6 mld. Kč více) nebo na nákup služeb ve výši 10,5 mld. Kč (meziročně o 2,8 %, tj. o 0,3 mld. Kč méně). Celá struktura běžných výdajů hl. m. Prahy je zobrazená v grafu č. 30.

Graf č. 30: Struktura běžných výdajů hl. m. Prahy v roce 2021 (mld. Kč)

Z dat uvedených v grafu č. 31 je patrné, že hl. m. Praha **není ve svých investičních aktivitách závislá na přijatých investičních transferech**, neboť jejich **podíl na kapitálových výdajích** je od roku 2017 **minimální**, což značí schopnost města financovat své investice ze svých zdrojů.

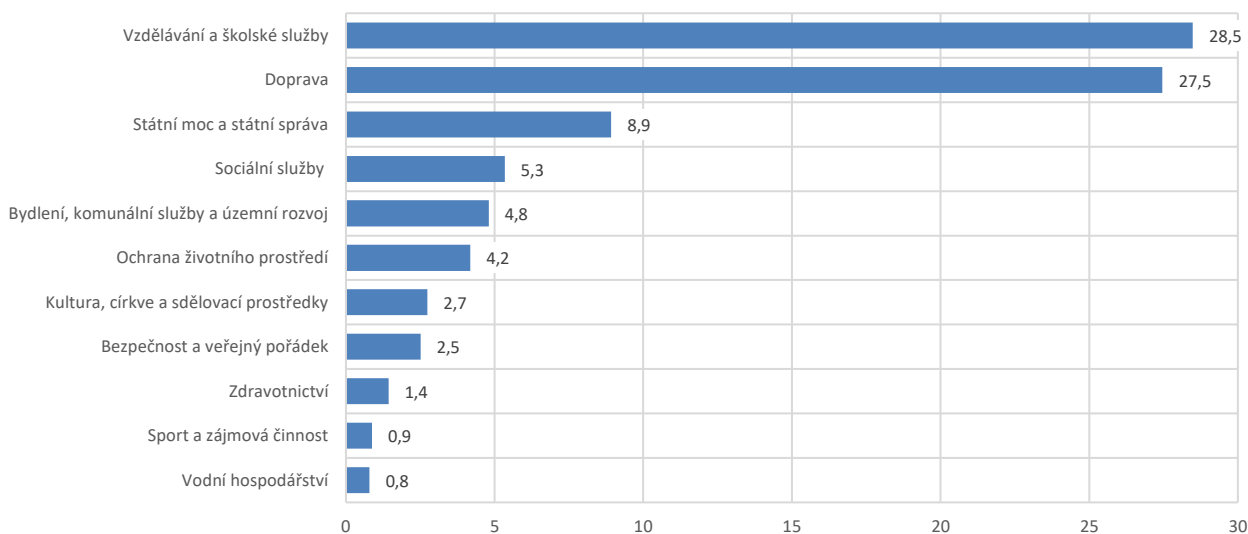
Graf č. 31: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Celkové výdaje hl. m. Prahy směřovaly především **do odvětví vzdělávání** ve výši **28,5 mld. Kč** (o 2,3 mld. Kč, tj. o 8,9 % více), **dopravy** ve výši **27,5 mld. Kč** (o 0,7 mld. Kč, tj. o 2,6 % více) nebo **státní moci a státní správy** ve výši **8,9 mld. Kč** (zůstaly na stejné úrovni). Především u **výdajů do oblasti vzdělávání** je však třeba uvést, že většina výdajů města byla **dotovaná z transferů MŠMT** v celkové výši 21,7 mld. Kč (o 11,8 %, tj. o 2,3 mld. Kč více). Největší část tvořily prostředky určené na přímé náklady na vzdělávání² ve výši 18,5 mld. Kč (o 10,9 %, tj. o 1,8 mld. Kč více).

Další významné odvětvové výdaje města je možné vidět v příloženém grafu č. 32.

Graf č. 32: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2021 (mld. Kč)

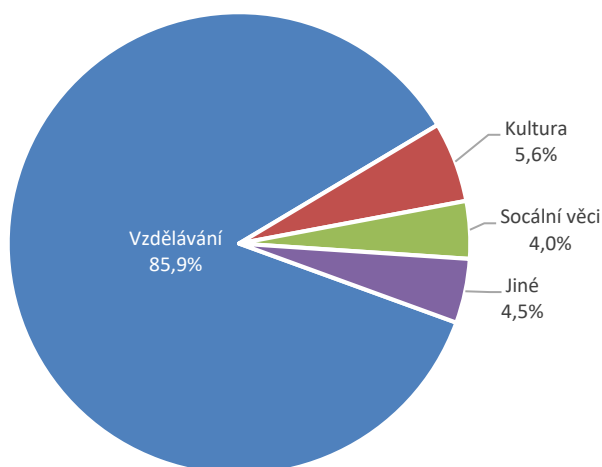

3.2 Příspěvkové organizace zřizované obcemi (vč. hl. m. Prahy)

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem **8 340 příspěvkových organizací**, jejichž zřizovateli byly obce včetně hl. m. Prahy a jejich městských částí (meziročně se jejich počet zvýšil o 13 organizací). Z údajů o výsledcích hospodaření příspěvkových organizací vyplývá, že 92,8 % z nich ukončilo své hospodaření s kladným nebo vyrovnaným výsledkem (v roce 2020 jich s vyrovnaným nebo kladným výsledkem hospodaření hospodařilo 93,4 %).

Z hlediska odvětvového členění působilo **85,9 %** příspěvkových organizací v oblasti **vzdělávání** (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti **kultury** působilo přibližně **5,6 %** z celkového počtu příspěvkových organizací (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnost muzeí a galerií). V oblasti **sociálních věcí** působilo zhruba **4,0 %** příspěvkových organizací (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty příspěvkových organizací působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura příspěvkových organizací zůstává dlouhodobě stabilní. Grafické zobrazení zastoupení příspěvkových organizací v jednotlivých oblastech je možné vidět v grafu č. 33.

Graf č. 33: Oblasti působnosti příspěvkových organizací zřízených obcemi v roce 2021

4 Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti

Regionální rady vznikly v roce 2006 jako řídicí orgány regionálních operačních programů v programovém období 2007 – 2013. Jejich hlavním úkolem bylo prostřednictvím regionálních operačních programů administrovat peněžní prostředky z rozpočtů fondů EU. V období do roku 2016 byly do rozpočtů regionálních rad převáděny značné objemy transferů ze státního rozpočtu, které byly určeny na spolufinancování projektů realizovaných v rámci regionálních operačních programů (například v letech 2009 – 2016 činila jejich průměrná roční výše 16,2 mld. Kč).

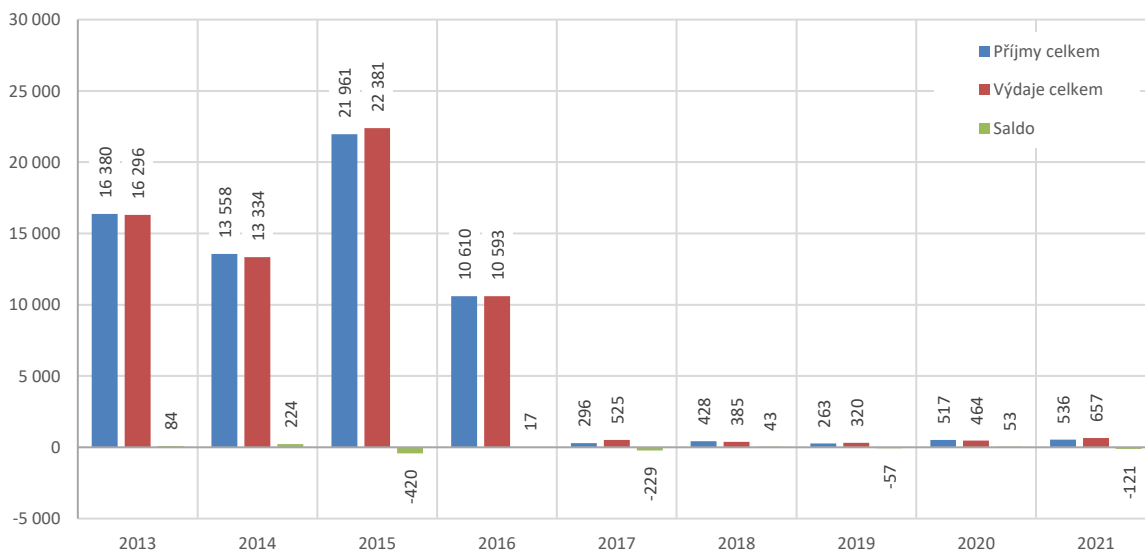
Ukončení programového období 2007 – 2013 znamenalo změnu úlohy a tím i rozpočtového hospodaření regionálních rad. Od poloviny roku 2016, tj. termín, do kdy bylo možné proplácet poslední projekty realizované v rámci regionálních operačních programů, spočívá úloha regionálních rad především v monitorování a kontrole projektů v období jejich povinné udržitelnosti (u posledních proplacených projektů trvala do konce roku 2021¹ a provádění činností spojených s postupným ukončováním jednotlivých regionálních operačních programů. V hospodaření regionálních rad se proto v posledních letech promítalo postupné utlumování jednotlivých činností a postupné snižování počtu pracovníků.

Celkové příjmy regionálních rad dosáhly **536,3 mil. Kč**, tj. o 18,9 mil. Kč, respektive o 3,7 % více. Největší část tvořily nedaňové příjmy, které činily 456,1 mil. Kč (přijaté sankční platby, přijaté vratky transferů, příjmy z finančního vypořádání) a meziročně vzrostly o 101,3 %

Výdaje regionálních rad v roce 2021 činily **657 mil. Kč** (meziroční růst o **41,5 %**, tj. o 192,8 mil. Kč). Naprostou většinu výdajů tvořily běžné výdaje, které dosáhly 639,5 mil. Kč. Majoritní část těchto prostředků byla vynaložena v rámci výdajů na vlastní činnost regionálních rad, tj. výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně souvisejícího pojistného, výdaje na nákup služeb či vratky transferů poskytnutých z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. V rámci **kapitálových výdajů** došlo v roce 2021 k výraznému meziročnímu **zvýšení o 178,1 %** na úroveň 17,6 mil. Kč. Jednalo se především o investiční transfery krajům, nefinančním podnikatelským subjektům, obcím, ústavům a obecně prospěšným společnostem.

Regionální rady ukončily své hospodaření v roce 2021 se **schodkem ve výši 120,8 mil. Kč** (v loňském roce činilo kladné saldo hospodaření 53,2 mil. Kč, jak je patrné z grafu č. 34.

Graf č. 34: Příjmy, výdaje a saldo RRRS v letech 2013 – 2021 (mil. Kč)

V programovém období 2014 – 2020 měly kraje a obce možnost čerpat prostředky na projekty spolufinancované z rozpočtů fondů EU především prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný operační program z předchozího programového období. Prioritou IROP je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje

v obcích, městech a regionech. Řídicím orgánem je MMR. Hl. m. Praha má možnost čerpat peněžní prostředky z operačního programu Praha - pól růstu ČR, jehož řídicím orgánem je Magistrát hl. m. Prahy.

Z výsledků za rok 2021 vyplývá, že využití prostředků v rámci nového programového období se proti předchozímu roku snížilo. Z kapitoly MMR přijaly obce, DSO a kraje v rámci IROP celkem 13,8 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 15,2 mld. Kč). Hl. m. Praha získalo z této kapitoly v rámci Operačního programu Praha – pól růstu peněžní prostředky ve výši 0,7 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 0,7 mld. Kč).

5 Zadluženost

Územní rozpočty včetně zřízených příspěvkových organizací⁷ vykázaly ke konci roku 2021 zadluženost (dluh)⁸ ve výši **96,1 mld. Kč**, což je o **1,8 %** (o 1,7 mld. Kč) více než v roce předchozím. Dluh vzrostl na úrovni krajů meziročně o 2,9 mld. Kč, tj. o 13,4 %, u DSO o 309,4 mil. Kč, tj. o 21,9 %. Obce naopak v roce 2021 svůj dluh meziročně snížily o 1,6 mld. Kč, tj. o 2,2 %. Regionální rady dlouhodobě hospodaří bez dluhů.

Ke konci roku 2021 **stav peněžních prostředků** na bankovních účtech **převýšil hodnotu celkového dluhu** územních rozpočtů **o 271,4 mld. Kč**, tj. **více než trojnásobně** (3,8 krát) viz tabulka č. 11.

Tabulka č. 11: Stav na bankovních účtech a stav dluhu územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stav na účtech celkem	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5
Dluh celkem	121,6	119,1	116,3	95,6	90,8	91,2	90,9	94,4	96,1
Rozdíl	17,8	34,3	43,1	116,5	158,0	167,7	208,3	225,7	271,4

Stav peněžních prostředků na bankovních účtech obcí, DSO, krajů, regionálních rad a na účtech příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi dosáhl ke konci roku 2021 v souhrnu **367,5 mld. Kč**, **meziročně se zvýšil o 47,4 mld. Kč** (o 14,8 %), jak lze vidět v příložené tabulce č. 12 potažmo grafu č. 35.

Tabulka č. 12: Stav na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 dle úrovní (mld. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kraje	14,6	17,4	16,5	24,3	30,8	30,5	35,5	32,5	41,7
PO zřízované kraji	11,4	11,6	11,3	11,9	14,3	16,0	17,5	19,6	22,4
Obce	95,0	104,3	111,6	153,3	176,4	183,1	210,9	230,0	262,2
PO zřízované obcemi	16,1	17,8	18,2	20,2	25,0	26,9	32,7	35,6	38,7
DSO	1,8	1,5	1,5	2,0	2,1	2,3	2,5	2,2	2,5
RRRS	0,6	0,8	0,3	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0
Celkem	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5

Při pohledu na vývoj stavu na bankovních účtech dle jednotlivých úrovní⁹ je patrné, že k 31. 12. 2021 došlo ve srovnání s předchozím rokem k růstu zůstatků u všech úrovní územních rozpočtů kromě regionálních rad.

K nejvýraznějšímu růstu stavu na bankovních účtech v absolutním vyjádření došlo u obcí (o 32,2 mld. Kč, tj. o 14,0 %) a krajů (o 9,2 mld. Kč, tj. o 28,4 %). Přičemž růst byl vykázan také u příspěvkových organizací krajů (o 2,8 mld. Kč, tj. o 14,0 %) i obcí (o 3,1 mld. Kč, tj. o 8,7 %).

Stav na bankovních účtech hl. m. Prahy (bez PO), které je ve výše uvedené tabulce zařazeno mezi obce, činil k 31. 12. 2021 celkem 96,3 mld. Kč. Stav na účtech příspěvkových organizací Magistrátu hl. m. Prahy a příspěvkových organizací městských částí hl. m. Prahy činil 10,1 mld. Kč.

U DSO došlo k růstu peněžních prostředků o 234,6 mil. Kč (tj. o 10,5 %) a regionální rady vykázaly pokles o 125,8 mil. Kč (tj. o 78,4 %), přičemž stav jejich prostředků na bankovních účtech činil k 31. 12. 2021 pouze 34,7 mil. Kč.

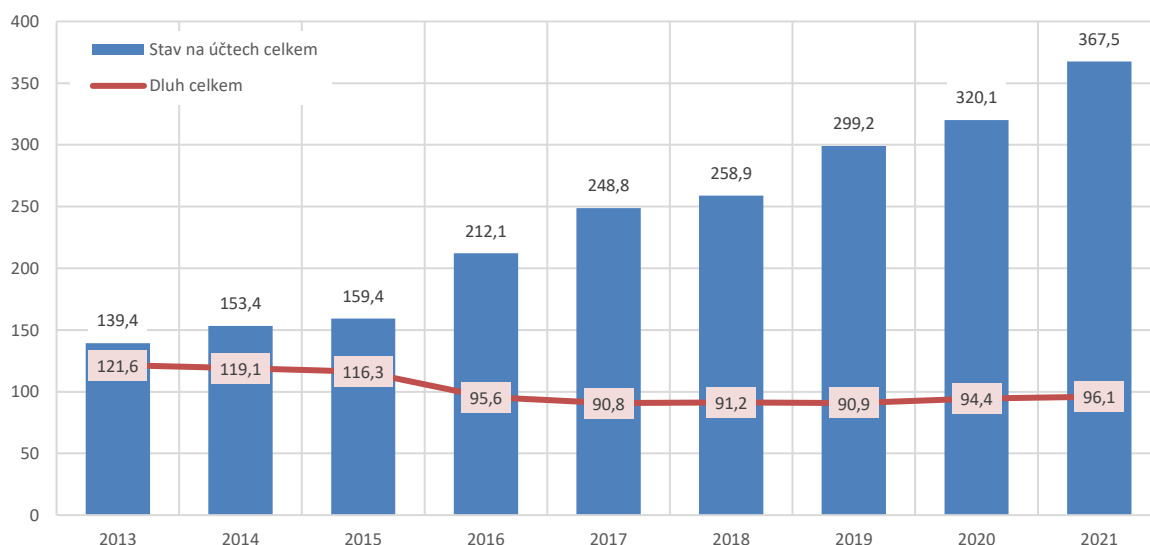
⁷ Čerpáno z dat předaných do CSÚIS ke dni 7. 3. 2022.

⁸ Do údajů o zadluženosti jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány přijaté úvěry a zápůjčky, přijaté návratné finanční výpomoci, vydané dluhopisy, eskontované směnky, směnky k úhradě, závazky z ručení a ostatní dlouhodobé závazky. Konkrétně se jedná o syntetické účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

⁹ Zahrnuty termínované vklady, bankovní účty, pokladna a peníze na cestě. Konkrétně jsou zahrnuty syntetické účty 068, 231, 236, 241, 244, 261, 262. V případě příspěvkových organizací se jedná o syntetické účty 068, 241, 243, 244, 261, 262.

Obce včetně jimi zřizovaných příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2021 celkový dluh ve výši **69,6 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o **pokles o 2,2 %**, tedy snížení o 1,6 mld. Kč. V celkovém objemu dluhu obcí jsou zahrnuty přijaté bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. zápůjček ze státních fondů. Obce si z republikového pohledu půjčovaly peněžní prostředky s pevně sjednanou úrokovou sazbou v mediánové výši 1,64 %. Přičemž nejvyšší mediánovou úroveň úroků z půjček a úvěrů měly obce z Karlovarského kraje, jejichž výše dosáhla 1,96 %. Obce Karlovarského kraje následovaly obce Libereckého kraje s hodnotou úroků ve výši 1,89 %. Naopak nejnižší mediánovou hodnotu úroků měly obce z Kraje Vysočina, jejichž výše činila 1,34 %. Nízkou úroveň úroků z úvěrů a půjček měly dále obce z Pardubického kraje (1,50 %), Jihomoravského kraje (1,51 %) nebo ze Zlínského kraje (1,53 %).

Graf č. 35: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem v letech 2013 - 2021 (mld. Kč)

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu přijaté úvěry, jak lze vidět v tabulce č. 13, jejichž podíl ke konci roku 2021 činil 82,3 %, podíl emitovaných komunálních dluhopisů činil 7,2 % a zbývající část dluhu obcí (10,5 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Ve srovnání s rokem 2020 se dluh zvýšil na položce úvěrů o 5,4 mld. Kč, na položce komunálních dluhopisů došlo k výraznému poklesu o 5,2 mld. Kč a na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů došlo k poklesu o 1,8 mld. Kč.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z rozpočtů fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. V poskytování úvěrů a zápůjček jsou aktivní i další právnické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a zápůjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Dluh z titulu vydaných **komunálních dluhopisů** vykazovalo ke konci roku 2021 pouze hl. m. Praha (ve výši 5,0 mld. Kč).

Obce také přijaly **zápůjčky** z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ve výši 134,7 mil. Kč a z rozpočtu Státního fondu podpory investic ve výši 66,6 mil. Kč a dále **návratné finanční výpomoci** z kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši 42,5 mil. Kč.

Tabulka č. 13: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2013 – 2021 (mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Úvěry	68,8	67,7	66,1	51,5	49,5	49,4	50,1	51,9	57,3
Komunální dluhopisy	15,0	11,8	10,7	10,7	10,4	10,1	10,1	10,2	5,0
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	8,4	9,4	10,1	9,7	9,1	9,1	9,8	9,0	7,2
Celkem	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6

V roce 2021 vykázalo dluh 3 258 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je 52,1 % obcí. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech dluh, zůstává v zásadě stabilizovaný, meziročně došlo k nárůstu o 43 obcí.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí dluh ostatních obcí celkem 47,1 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkového dluhu o 3,8 mld. Kč, viz tabulka č. 14.

Tabulka č. 14: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (v mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dluh obcí celkem	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6
v tom:									
obce bez 4 největších měst	43,0	43,6	43,1	38,6	37,9	38,9	41,4	43,3	47,1
dluh 4 největších měst	49,2	45,3	43,8	33,3	31,1	29,7	28,6	27,8	22,5
% podíl 4 největších měst na celkovém dluhu	53,4	51,0	50,4	46,3	45,1	43,3	40,9	39,1	32,3

Celková výše dluhu hl. m. Prahy včetně příspěvkových organizací Magistrátu hl. města Prahy a příspěvkových organizací městských částí dosáhla **14,2 mld. Kč**. Podíl dluhu hl. m. Prahy na celkovém dluhu obcí činil 20,4 %.

Dluh příspěvkových organizací zřízených obcemi včetně organizací zřízených městskými částmi hl. m. Prahy dosáhl ke konci roku 2021 výše **1,1 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 340 organizací vykazovalo dluh 413 organizací, tj. 5,0 %. V rámci zadlužených obecních příspěvkových organizací jich z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) působilo nejvíce v oblasti předškolního a základního vzdělávání.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly dluh ve výši **1,7 mld. Kč**, což je o 309,4 mil. Kč (o 21,9 %) více než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

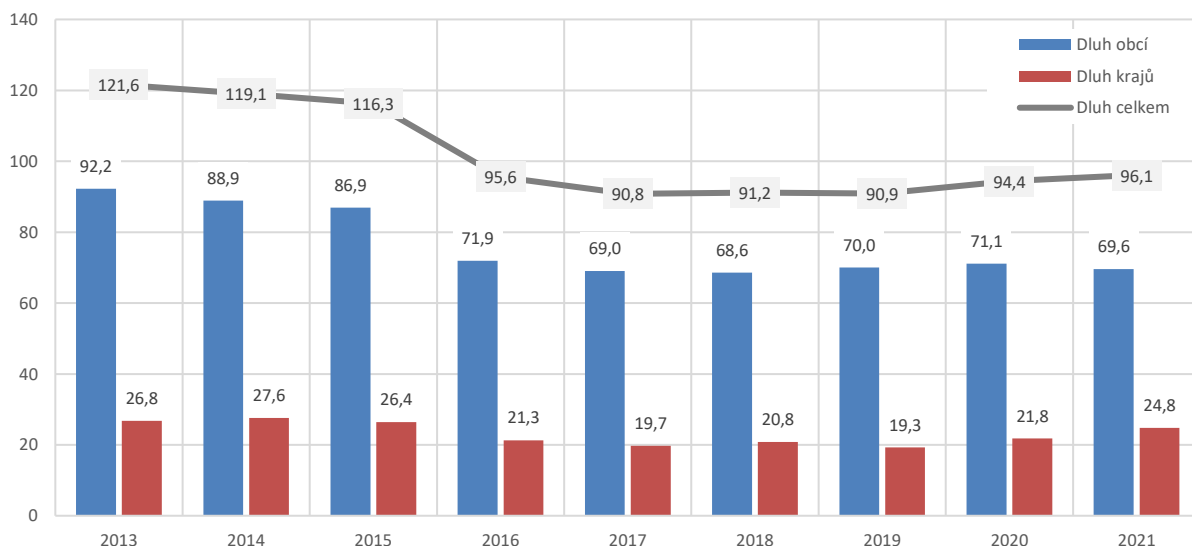
Kraje včetně jimi zřízených příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2021 dluh v celkové výši **24,8 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 13,4 %, tedy o 2,9 mld. Kč, jak je zobrazeno v grafu č. 36. Na položce úvěrů byl vykázán meziroční nárůst dluhu o 1,1 mld. Kč; podíl úvěrů na celkovém dluhu krajů dosáhl 78,2 %. Kraje ani v roce 2021 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 15: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Úvěry	23,5	24,4	24,3	18,6	16,7	16,8	16,1	18,3	19,4
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	3,3	3,2	2,1	2,7	3,0	4,0	3,2	3,5	5,4
Celkem	26,8	27,6	26,4	21,3	19,7	20,8	19,3	21,8	24,8

Dluh příspěvkových organizací zřízených kraji (z 1 844 organizací vykazuje dluh 246 organizací, tj. 13,3 %) dosáhl ke konci roku 2021 výše **4,0 mld. Kč**. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) nejvíce organizací v oblasti středního všeobecného a odborného vzdělávání.

Graf č. 36: Dluh obcí a krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven

Finanční prostředky systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v.z.p.“) jsou nedílnou součástí veřejných financí. Hodnocení vývoje systému v.z.p. za rok 2021 vychází z údajů ročních statistických a účetních výkazů zdravotních pojišťoven (dále jen „ZP“) zpracovaných v souladu s vyhláškou č. 362/2010 Sb., které zdravotní pojišťovny předkládají Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „MZ“) a Ministerstvu financí (dále jen „MF“) do 60 dnů od ukončení daného kvartálu.

Údaje v nich obsažené jsou podkladem i pro vypracování ročních účetních závěrek a výročních zpráv za rok 2021, které dále podléhají povinnému auditu. Ověřené dokumenty předloží ZP do 30. 4. 2022 na MZ a MF. Po jejich posouzení budou předloženy společně s návrhem „vyjádření vlády“ vládě, a poté spolu s usnesením vlády Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP ČR“) ke konečnému projednání.

Zdravotně pojistné plány zdravotních pojišťoven na rok 2021 byly schváleny vládou (usnesení vlády č. 224 ze dne 1. 3. 2021). Výborem pro zdravotnictví PSP ČR byl materiál usnesením č. 404 ze dne 23. 6. 2021 doporučen ke schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, k čemuž však doposud nedošlo (sněmovní tisk č. 1202). Tedy zdravotní pojišťovny hospodařily po celý rok 2021 dle provizorií.

K 31. 12. 2021 zajišťovalo služby systému v.z.p. sedm činných ZP pro 10 554 094 pojištěnců. V roce 2021 nedošlo k žádnému sloučení či vzniku zdravotních pojišťoven. U Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „VZP ČR“) bylo k 31. 12. 2021 registrováno 5 914 857 pojištěnců (56,0 %), u šesti zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven (dále jen „ZZP“) pak bylo zaregistrováno celkem 4 639 237 pojištěnců (44,0 %). Ke konci roku 2021 v meziročním srovnání vzrostl celkový počet pojištěnců o 3 619 osob. Z hlediska migrace pojištěnců mezi zdravotními pojišťovnami došlo k přesunu pojištěnců od VZP ČR (-21 371) do skupiny ZZP (+24 990).

V roce 2021, stejně jako v předchozích letech, bylo možné změnit pojišťovnu jednou za 12 měsíců, a to vždy jen k 1. dni kalendářního pololetí. Přihlášku lze podat v období od 1. 1. do 31. 3. při změně zdravotní pojišťovny od 1. 7. a v období od 1. 7. do 30. 9. při změně zdravotní pojišťovny od 1. ledna následujícího roku (do 31. 8. 2015 byla zákonem možná změna pouze k 1. 1. s tím, že přihláška musí být zaregistrována do 30. 6. předchozího roku).

Přepočtený počet zaměstnanců systému v.z.p. k 31. 12. 2021 dosáhl 5 986 osob s meziročním poklesem o 110 osob.

Vývoj hospodaření systému v.z.p. v roce 2021 lze charakterizovat následujícími údaji:

Tabulka č. 16: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2020-2022 (tis. Kč)

Vývoj hospodaření veřejného zdravotního pojištění (vybrané ukazatele)	Skutečnost 2020	Rozdíl 2020-2019	Změna 2020/2019 v %	Skutečnost 2021	Rozdíl 2021-2020	Změna 2021/2020 v %	ZPP 2022	Rozdíl 2022-2021	Změna 2022/2021 v %
Příjmy v systému veřejného zdravotního pojištění celkem	357 960 344	26 500 549	108,0	407 031 864	49 071 520	113,7	431 204 492	24 172 628	105,9
v tom: inkaso pojistného po přerozdělování	353 591 874	21 365 372	107,0	401 989 467	48 397 593	113,7	426 321 625	24 332 158	106,1
z toho: peněžní prostředky z přerozdělování	97 262 133	3 489 678	105,1	127 991 597	30 729 464	131,6	141 257 143	13 265 546	110,4
ostatní příjmy a výnosy v.z.p.	2 731 629	114 046	104,9	3 403 754	672 125	124,6	3 026 538	-377 216	88,9
výnosy z jiné činnosti	51 947	7 069	110,1	57 226	5 279	110,2	65 214	7 988	114,0
platby od zahr. pojišoven na základě mezinár.smluv	1 584 894	199 955	116,8	1 581 417	-3 477	99,8	1 791 115	209 698	113,3
Výdaje v systému zdravotního pojištění celkem	352 193 812	22 712 162	107,7	419 551 771	67 357 959	119,1	440 724 996	21 173 225	105,0
v tom: výdaje na zdravotní služby	342 115 824	21 752 613	107,6	409 695 748	67 579 924	119,8	427 970 644	18 274 896	104,5
provozní režie	8 234 539	876 333	112,6	8 429 513	194 974	102,4	10 707 167	2 277 654	127,0
výdaje za cizince uhrazené poskytovateli zdrav. služeb	1 811 213	71 925	104,8	1 386 971	-424 242	76,6	2 004 195	617 224	144,5
náklady na jinou činnost	32 236	11 291	125,2	39 539	7 303	122,7	42 990	3 451	108,7
Saldo příjmů a výdajů celkem	5 766 532	-1 025 720	92,9	-12 519 907	-18 286 439	-217,1	-9 520 504	2 999 403	76,0

Příjmy celkem v roce 2021 dosáhly 407 032 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 13,7 %. Z toho příjmy pojistného po přerozdělování dosáhly 401 989 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 13,7 % a příjmy z vlastního výběru pojistného dosáhly 273 998 mil. Kč a meziročně vzrostly o 6,9 %.

Rozdíl v dynamice mezi výběrem pojistného a pojistným po přerozdělování byl způsoben pokračujícím významným navýšením platby pojistného na v.z.p. u osob, za něž je plátcem pojistného stát (tzv. státní pojištěnci). Na tento účel bylo v roce 2021 vydáno 126 322 mil. Kč, tj. meziročně platba vzrostla o 29,9 %, a to i přes nepatrný meziroční pokles průměrného počtu státních pojištěnců o 4 061 osob, 0,1 %.

Od 1. 1. 2021 se zvýšila částka vyměřovacího základu z 11 607 Kč na 13 088 Kč za kalendářní měsíc (zákon č. 231/2020 Sb.). To představovalo zvýšení měsíční platby za osobu o 200 Kč z částky 1 567 Kč na 1 767 Kč.

Oproti předchozím létům vstoupila v roce 2021 mezi peněžní prostředky plynoucí z měsíčního vyúčtování výsledků přerozdělování část připadající pojistnému na veřejné zdravotní pojištění z výnosů tzv. paušální daně, a to v rozsahu 1 669 mil. Kč.

Od roku 2018 se částka určená k přerozdělování rozděluje podle proměnlivých parametrů přerozdělování, kterými jsou nastavitelné parametry a vypočítané parametry. Mezi ně patří jednak veličiny související s novým parametrem tohoto mechanismu - PCG (farmaceuticko-nákladové skupiny) a dále nákladové indexy věkových skupin (podrobněji viz zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění ve znění pozdějších předpisů). Zvláštní postup je používán u propočtu podílu za tzv. „nákladné pojištěnce“ v oddělené části systému 100% přerozdělování. Principu 100% přerozdělování pojistného podléhalo v roce 2021 veškeré vybrané pojistné (vč. výše uvedené části výnosů tzv. paušální daně), platba státu i prostředky úroků vzniklých na zvláštním účtu přerozdělování (snížené o poplatky za vedení tohoto účtu). Prostředky získané podle § 6a zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, při uzavření procesu likvidace některé ze dvou ZZP nebyly v roce 2021 realizovány. Mechanismus PCG by měl přispět k většímu zohlednění chronicky nemocných pacientů v kmenu jednotlivých ZP.

Příjmy jednotlivých ZP z pojistného před a po přerozdělení srovnává následující tabulka:

Tabulka č. 17: Vliv přerozdělování (tis. Kč)

Kód	Název pojišťovny	Příjmy z pojistného veřejného zdravot. pojištění výběr (z odd.B/ ZFZP)				Příjmy z pojistného veř. zdravot. pojištění vč. vlivu přerozdělování (z odd.B/ZFZP)			
		Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	ZPP 2022	ZPP22 / Skut.21*100	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	ZPP 2022	ZPP22 / Skut.21*100
111	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP ČR)	139 950 270	150 093 805	155 000 000	103,3	210 685 187	238 313 908	251 800 000	105,7
201	Vojenská zdravotní pojišťovna ČR (VoZP ČR)	18 310 771	19 535 637	20 916 630	107,1	22 403 570	25 366 681	27 650 353	109,0
205	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP)	27 739 751	29 995 696	31 231 152	104,1	38 557 934	43 710 470	46 676 832	106,8
207	OZP bank, pojišoven a stavebnictví (OZP)	21 420 893	22 698 103	23 619 700	104,1	22 061 686	25 523 004	26 852 520	105,2
209	Zaměstnanecská pojišťovna Škoda (ZPŠ)	4 636 389	4 731 540	4 960 000	104,8	4 672 442	5 280 435	5 624 920	106,5
211	Zdravotní pojišťovna MV ČR (ZP MV ČR)	35 909 389	38 071 928	40 067 000	105,2	42 294 815	48 654 338	51 347 000	105,5
213	RBP, zdravotní pojišťovna (RBP)	8 362 278	8 871 161	9 270 000	104,5	12 916 240	15 140 631	16 370 000	108,1
CELKEM ZZP		116 379 471	123 904 065	130 064 482	105,0	142 906 687	163 675 559	174 521 625	106,6
CELKEM ZP činné ZP k 31. 12. daného roku		256 329 741	273 997 870	285 064 482	104,0	353 591 874	401 989 467	426 321 625	106,1

Průměrné příjmy celkem na jednoho pojištěnce v roce 2021 dosáhly 38 576 Kč s meziročním zvýšením o 22,8 %. Nejvyšší příjmy vykázala VZP ČR v hodnotě 40 861 Kč s meziročním zvýšením o 22,3 %, nejnižší příjmy celkem vykázala ČPZP ve výši 34 407 Kč, s meziročním nárůstem o 22,9 %. ZZP v průměru dosáhly hodnoty 35 652 Kč, s meziročním nárůstem o 23,7 %.

Ostatní příjmy a výnosy v.z.p. (pokuty, penále, náhrady škod, úroky apod.) v roce 2020 dosáhly 3 404 mil. Kč (0,8 % z celkových příjmů) a jejich výše meziročně vzrostla o 672 mil. Kč.

Výnosy z jiné činnosti, související především se zprostředkováním prodeje komerčního pojištění, pak dosáhly pouze 57 mil. Kč s meziročním růstem o 5 mil. Kč, který může souviset s obnovenými možnostmi cestování do zahraničí.

Na bankovní účty základních fondů zdravotního pojištění bylo prostřednictvím Kanceláře zdravotního pojištění (dříve Centra mezistátních úhrad) převedeno od zahraničních pojišťoven 1 581 mil. Kč, což představuje meziroční pokles o 0,2 %.

Roční výdaje systému v.z.p. celkem dosáhly 419 552 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 19,1%. Z hodnoty celkových výdajů dosáhly výdaje na zdravotní služby 409 696 mil. Kč (tj. 97,7 %). Meziročně se zvýšily o 19,8 %.

V souvislosti s pandemií COVID-19 zdravotní pojišťovny v roce 2021 evidovaly náklady (pozn. kategorie nákladů popisuje čerpání zdravotních služeb, nikoliv jejich skutečnou úhradu) na antigenní a PCR testování 16 398 mil. Kč, na antigenní testování zaměstnanců z Fondu prevence 692 mil. Kč, na očkování 8 464 mil. Kč, bonifikace poskytovatelům lůžkové péče 11 193 mil. Kč, náklady na specifické léčivé přípravky 1 506 mil. Kč a dále vyplatily 8 367 mil. Kč na odměnách zdravotnickým pracovníkům nelůžkových zdravotnických zařízení. Ostatní související položky dosahovaly marginálních hodnot.

V přepočtu na jednoho pojištěnce dosáhly průměrné roční výdaje za zdravotní služby hrazené ze základního fondu zdravotního pojištění 38 622 Kč s meziročním zvýšením o 32,7 %, v případě ZZP celkový průměr 35 623 Kč (meziroční růst o 32,9 %), u VZP ČR 40 966 Kč (meziroční růst o 32,6 %). Vykázané rozdíly ve výdajích za zdravotní péči mezi VZP ČR a skupinou ZZP byly ovlivněny rozdílnou skladbou pojištěnců a smluvními vztahy s poskytovateli zdravotních služeb (dále jen „PZS“) a cenovými dodatky. Podrobnou analýzu nákladů na zdravotní péči v členění na jednotlivé segmenty zdravotní péče budou obsahovat jednotlivé výroční zprávy ZP za rok 2021 a související hodnocení vývoje systému v.z.p..

Čerpání fondů prevence (a speciálních fondů VoZP ČR) v roce 2021 podléhalo (v souladu se zákony) záměrům zdravotně pojistných plánů a konkrétním rozhodnutím jednotlivých správních rad zdravotních pojišťoven. V souladu s § 16 zákona č. 280/1992 Sb. vynaložily ZZP v roce 2021 částku 1 215 mil. Kč (meziroční růst o 45,1 %), což při přepočtu na každého pojištěnce činilo 263 Kč. U VZP ČR, v souladu s podmínkami § 7 zákona č. 551/1991 Sb. činily tyto výdaje 967 mil. Kč (meziroční růst o 77,9 %), na jednoho pojištěnce pak 163 Kč. Vysoké meziroční nárůsty souvisely s financováním antigenního testování zaměstnanců z těchto prostředků a s návratem pojištěnců k čerpání těchto benefitů.

VZP ČR čerpala na vlastní činnost maximální limit, a to ve výši 2,91 % rozvrhové základny, absolutní částka jejího přidělu na vlastní činnost dosáhla 6 972 mil. Kč. Průměrný (nevážený průměr) limit za skupinu ZZP dosáhl 3,06 % rozvrhové základny a celková hodnota jejich přidělu činila 4 779 mil. Kč. ZP vynaložily na vlastní činnost 8 430 mil. Kč (z toho investiční výdaje 692 mil. Kč).

Saldo příjmů celkem a výdajů celkem (dále jen „saldo“) u činných ZP jako celku dosáhlo v roce 2021 hodnoty -12 520 mil. Kč. Meziroční vývoj salda je charakterizován významným zhoršením z hodnoty 5 767 mil. Kč v roce 2020.

Souhrn limitů rezervních fondů všech zdravotních pojišťoven činil 4 862 mil. Kč. VZP ČR měla v roce 2021 naplněný rezervní fond v zákonem požadované výši 2 915 mil. Kč, tudíž vůči rezervnímu fondu neměla dluh. V případě ZPP neměla v zákonem požadované výši naplněn pouze OZP, je nutné však uvést, že se jedná o údaje předběžné, jelikož zdravotní pojišťovna je povinna mít svůj rezervní fond naplněn do konce třetího měsíce po konci daného roku.

Finanční rezervy na bankovních účtech všech fondů veřejného zdravotního pojištění k 31. 12. 2021 dosáhly hodnoty 51 810 mil. Kč (meziroční pokles o 19,5 %). Zůstatky finančních prostředků u jednotlivých ZP (v přepočtu na jednoho pojištěnce) jsou nadále velmi nerovnoměrné.

Na bankovních účtech základních fondů zdravotního pojištění (ZFZP) bylo soustředěno celkem 23 597 mil. Kč. U VZP ČR byla zásoba na bankovním účtu základního fondu zdravotního pojištění 11 792 mil. Kč.

Zůstatky na bankovních účtech rezervních fondů dosáhly k 31. 12. 2021 celkem 4 839 mil. Kč (z toho VZP ČR 2 915 mil. Kč). Zůstatky na bankovních účtech provozních fondů dosáhly k 31. 12. 2021 celkem 17 384 mil. Kč (z toho VZP ČR 11 968 mil. Kč). Na bankovních účtech fondů prevence bylo soustředěno 2 153 mil. Kč (z toho VZP ČR 718 mil. Kč) a na účtech fondu reprodukce majetku 3 755 mil. Kč (z toho VZP ČR 2 317 mil. Kč). Z hlediska celého systému v.z.p. marginálního významu dosahovaly zůstatky na sociálním fondu ve výši 78 mil. Kč (z toho VZP ČR 32 mil. Kč). Ve specifických vojenských fondech činily zůstatky 5 mil. Kč.

Stav finančních rezerv na základním fondu a závazků v poměru k průměrným výdajům na zdravotní služby ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 18: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (tis. Kč)

Základní fondy zdravotního pojištění (ZFZP) - konečné zůstatky na BÚ ZFZP v roce 2021 - skutečnost	VZP ČR	ZZP						ZZP celkem	CELKEM
		VoZP ČR	ČPZP	OZP	ZPŠ	ZP MV ČR	RBP		
Výdaje na věcné dávky zdravotní služby včetně korekcí, revizí a úhrad jiným ZP	242 605 277	25 644 650	43 358 706	26 164 481	5 245 849	49 608 683	14 885 872	164 908 241	407 513 518
Průměrný měsíční výdaj za zdravotní služby	20 217 106	2 137 054	3 613 226	2 180 373	437 154	4 134 057	1 240 489	13 742 353	33 959 460
Průměrný denní výdaj na zdravotní služby	664 672	70 259	118 791	71 684	14 372	135 914	40 783	451 803	1 116 475
Konečný zůstatek na bankovním účtu ZFZP k 31.12. 2021	11 792 342	813 090	3 358 297	2 321 742	873 258	3 056 538	1 381 631	11 804 556	23 596 898
Finanční zásoba na bankovním účtu ZFZP ve dnech	18	12	28	32	61	22	34	26	21
Stav závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky po lhůtě splatnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stav závazků vůči PZS ve lhůtě splatnosti k 31. 12. 2021	30 758 277	5 235 766	6 219 368	3 884 923	660 813	6 595 971	3 212 298	25 809 139	56 567 416
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky ve lhůtě splatnosti vůči ZZ	46	75	52	54	46	49	79	57	51

Stav pohledávek celkem k 31. 12. 2021 dosáhl 49 649 mil. Kč (meziroční nárůst o 8,1 %), podíl VZP ČR 26 008 mil. Kč. Z toho pohledávky za plátcí pojistného po lhůtě splatnosti činily k 31. 12. 2021 celkem 15 941 mil. Kč, u nichž došlo k meziročnímu poklesu o 8,8 % (z toho pohledávky VZP ČR 7 398 mil. Kč). K tomu byl vykázán stav opravných položek v hodnotě 42 575 mil. Kč (z toho VZP ČR 24 981 mil. Kč).

Nad rámec zaúčtovaných pohledávek vůči plátcům pojistného byl propočtem stanoven k 31. 12. 2021 stav dohadných položek aktivních 5 908 mil. Kč, který představoval výši neproučtovaných pohledávek (z toho VZP ČR 4 172 mil. Kč).

Stav závazků celkem dosáhl k 31. 12. 2021 hodnoty 58 378 mil. Kč (meziroční pokles o 3,8 %, v tom podíl VZP ČR 31 700 mil. Kč). Všechny ZP hospodařily k 31. 12. 2021 bez závazků po lhůtě splatnosti vůči poskytovatelům zdravotních služeb. Závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31. 12. 2021 celkem 56 567 mil. Kč (z toho VZP ČR 30 758 mil. Kč). Pojišťovny rovněž evidovaly dohadné položky pasivní ve výši 22 308 mil. Kč (z toho VZP ČR 11 301 mil. Kč). Daná položka vyjadřuje především neuzavřená zúčtování zdravotních služeb, jejichž vypořádání se posouvá obvykle do 2. pololetí následujícího roku.

Detailní rozbor hospodaření jednotlivých ZP v oblasti nákladů na zdravotní služby podle jednotlivých segmentů bude pro potřeby vlády ČR a PSP ČR zpracován v souvislosti s hodnocením auditovaných výročních zpráv za rok 2021.

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále též „OSS“).

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech OSS tvoří tyto peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb. Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny rozpočtovými pravidly a vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 19: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu *) (tis. Kč)

Kapitola	FKSP			Rezervní fond			
	Stav k 31.12.2020	Stav k 31.12.2021	Změna stavu	Stav k 31.12.2020	Stav k 31.12.2021	Změna stavu	
	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4	
301	Kancelář prezidenta republiky	1 831	2 195	364			
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	929	1 144	215			
303	Senát Parlamentu	512	562	50			
304	Úřad vlády	3 963	3 044	-919			
305	Bezpečnostní informační služba	24 142	27 127	2 985			
306	Ministerstvo zahraničních věcí	7 344	7 414	70	8 241	22 124	13 883
307	Ministerstvo obrany	219 592	205 677	-13 915	1 833 757	1 877 689	43 932
308	Národní bezpečnostní úřad	2 540	1 626	-914			
309	Kancelář Veřejného ochránce práv	898	354	-544			
312	Ministerstvo financí	111 361	114 486	3 125	51 311	93 620	42 309
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	86 609	73 258	-13 351	34 657	30 819	-3 838
314	Ministerstvo vnitra	646 299	661 787	15 488	824 931	766 520	-58 411
315	Ministerstvo životního prostředí	6 259	5 355	-904	48 920	51 392	2 472
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	942	1 656	714			
321	Grantová agentura	590	609	19	440	440	0
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	7 868	7 986	118	10 567	160 717	150 150
327	Ministerstvo dopravy	4 953	4 309	-644	58 363	18 452	-39 911
328	Český telekomunikační úřad	3 741	3 278	-463	110	110	0
329	Ministerstvo zemědělství	26 603	29 562	2 959	1 092	2 561	1 469
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	7 048	5 048	-2 000	7 954	4 407	-3 547
334	Ministerstvo kultury	2 128	1 661	-467			
335	Ministerstvo zdravotnictví	17 255	20 915	3 660	4 589	5 067	478
336	Ministerstvo spravedlnosti	196 240	197 973	1 733	15	70	55
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	340	214	-126			
344	Úřad průmyslového vlastnictví	1 020	1 319	299			
345	Český statistický úřad	20 246	9 728	-10 518	7 326	8 458	1 132
346	Český úřad zeměměřičký a katastrální	18 456	18 539	83	514	514	0
348	Český báňský úřad	506	356	-150			
349	Energetický regulační úřad	1 206	1 293	87			
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	900	713	-187			
355	Úřad pro studium totalitních režimů	1 482	1 452	-30			
358	Ústavní soud	1 438	1 352	-86			
359	Úřad Národní rozpočtové rady	135	141	6			
361	Akademie věd České republiky	2 505	2 372	-133	142	469	327
362	Národní sportovní agentura	333	734	401			
371	Úřad pro dohled nad hospodařením PS a PH	613	597	-16			
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	166	334	168			
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	302	276	-26			
374	Správa státních hmotných rezerv	4 082	3 073	-1 009	2 000		-2 000
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	558	505	-53	15 484	15 543	59
376	Gen.inspekce bezpečnostních sborů	2 992	3 279	287			
377	Technologická agentura ČR	1 135	1 336	201			
378	Národní úřad pro kyber. a inform. bezpečnost	2 088	2 254	166			
381	Nejvyšší kontrolní úřad	970	628	-342			
Celkem		1 441 120	1 427 521	-13 599	2 910 413	3 058 972	148 559

*) Zůstatky na bankovních účtech

Zůstatek rezervních fondů OSS vykázáný na bankovních účtech ke konci roku 2021 **dosáhl 3,1 mld. Kč** a proti stavu ke konci předchozího roku se zvýšil o 149 mil. Kč. K nárůstu došlo zejména u kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, u něhož šlo hlavně o prostředky poskytnuté ze zahraničí na stanovený účel. Změna stavu byla výsledkem vyšších příjmů rezervních fondů OSS v hodnoceném období ve srovnání s objemem prostředků fondů použitých k financování výdajů jejich zapojením do příjmů OSS. Zůstatek rezervního fondu u příjmů z prodeje majetku, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany, činil 1,6 mld. Kč. Další část celkového zůstatku tvořily prostředky kapitol ze zahraničí vč. peněžních darů, poskytnuté jak na stanovený účel, tak i bez uvedení účelu jejich použití.

Nejvíce prostředků na účtech rezervních fondů **měla** ke konci roku 2021 kapitola **Ministerstvo obrany** (1,9 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (767 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (161 mil. Kč), Ministerstvo financí (94 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (51 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (31 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (22 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (18 mil. Kč), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (16 mil. Kč), Český statistický úřad (8 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (5 mil. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (4 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (3 mil. Kč). Ostatní ministerstva a ústřední úřady měly na účtech menší částky anebo neměly žádné prostředky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2021 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb OSS celkem se v průběhu roku 2021 snížil z 1,44 mld. Kč ke konci roku 2020 na **1,43 mld. Kč** ke konci roku 2021, tj. o 14 mil. Kč.

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, stanovila s účinností od 1. ledna 2010 **směrnou účtovou osnovu** a strukturu fondů účetních jednotek.

Za oblast organizačních složek státu jako účetních jednotek je kromě rezervních fondů a FKSP vykazován též **fond privatizace**, který se týká Ministerstva financí jako právního nástupce zrušeného Fondu národního majetku České republiky (zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky); o tomto fondu je podrobněji pojednáno v sešitu I. státního závěrečného účtu.

Zůstatek fondu privatizace je ve stanovené rozvahové struktuře vykazován takto:

Tabulka č. 20: Zůstatek fondu privatizace

	Netto běžné období	Netto minulé období
Fond privatizace	85 543 mil. Kč	84 894 mil. Kč